

10.2.e

BD/CBJ/JIZ

**Van:** Stichting Kind en Toekomst | Directie 10.2.e@kindentoeekomst.nl>  
**Verzonden:** vrijdag 9 oktober 2015 10:44  
**Aan:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** Bulgarije  
**Bijlagen:** Agreement.pdf

Beste 10.2.e

Zoals afgesproken stuur ik je hierbij het contract dat we hebben met Anido, waarin alle bedragen zijn opgenomen, te zien vanaf pagina 6.

De namen 10.2.e zijn voor ons onbekend. Ook geen namen die daar op lijken gevonden.

Mogelijk ben je nog geïnteresseerd in een deel van de reactie die de jurist van Anido me stuurde? Hieronder een kort fragment:

10.2.g

Inmiddels staat de telefoon hier niet stil. Heb je ook de smaakmakende aankondiging gezien op internet van Brandpunt? De Bulgaarse adoptie industrie!

Ik hoor graag weer van je.

Met vriendelijke groet,

Bertie

10.2.e

BD/CBJ/JIZ

**Van:** Stichting Kind en Toekomst | Directie 10.2.e@kindentoekomst.nl>  
**Verzonden:** vrijdag 9 oktober 2015 12:26  
**Aan:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** Bulgarije

Beste 10.2.e

Hierbij het bericht van vanmorgen van Anido:

10.2.g

Groet,

Bertie

10.2.e

BD/CBJ/JIZ

**Van:** Stichting Kind en Toekomst | Directie 10.2.e @kindentoekomst.nl>  
**Verzonden:** vrijdag 9 oktober 2015 16:04  
**Aan:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** Bulgarije

**Urgentie:** Hoog

Beste 10.2.e

Ik ontvang zojuist nog een mail van Anido, zie onder.

10.2.g + 11.1

Verder kan ik je nog vertellen dat van alle in Nederland geplaatste kinderen, 10 kinderen geen Roma achtergrond hebben. De anderen allemaal wel.

Van de 10 kinderen zonder Roma achtergrond zijn 8 kinderen special need kinderen en 2 kinderen van Turkse afkomst.

Ik zou het waarderen als je nog even op deze mail wilt reageren.

Groet,  
Bertie

10.2.g

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** dinsdag 13 oktober 2015 17:43  
**Aan:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/DSenJ/TenB  
**CC:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** Brandpunt uitzending over adoptie uit Bulgarije  
**Bijlagen:** Gescand vanaf een MFP.PDF; Brief\_-\_Your\_letter\_dated\_14\_September\_2015.docx

Voor jullie info hierbij de met DV afgestemde tekst die aan de minister is voorgelegd als reactie op de a.s. zondag door Brandpunt uit te zenden reportage over (misstanden bij) adoptie uit Bulgarije.

*"Het ministerie heeft afgelopen week, naar aanleiding van informatie van Brandpunt, alle circa 30 dossiers van kinderen die de afgelopen twee jaar uit Bulgarije zijn geadopteerd nogmaals bekeken. Daaruit blijkt dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat er kinderen niet volgens de regels naar Nederland zijn gekomen. Ook hebben we aan de vergunninghouder gevraagd om nogmaals kritisch te bekijken of de uitzending aanleiding geeft voor verandering van hun werkwijze in Bulgarije.*

*Er wordt geen kind vanuit Bulgarije geadopteerd, zonder uitspraak van de Bulgaarse rechter. Deze rechter bepaalt, na afweging van het belang van het kind, of ouders uit de ouderlijke macht worden ontzet. In tweede instantie is het ook de rechter die de afweging maakt of adoptie in het belang van het kind is, alvorens de adoptie uit te spreken. Het Haagse Haags Adoptieverdrag van 29 mei 1993, ondertekend door zowel Bulgarije als Nederland, gaat ook uit van het zogenaamde 'vertrouwensbeginsel'. Dit houdt in dat iedere lidstaat er op mag vertrouwen dat de andere lidstaat datgene doet dat krachtens het verdrag wordt verwacht. Hier wordt ook van uitgegaan in de relatie met Bulgarije."*

Bijgevoegd ook de concept brief die aan de Ca van Bulgarije zal worden gezonden in reactie op hun eveneens bijgevoegde brief. Graag jullie eventuele reactie hierop.

Met vriendelijke groet, | With kind regards,

10.2.e

beleidsmedewerker | policy officer

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie | Ministry of Security and Justice**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen | Directorate-General for Punishment and Protection**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken | Control, Operational Management and Judicial Affairs**  
**Division**  
**Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden | Central Authority International Children's Issues**  
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag  
 Postbus 20301 | P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag | The Netherlands

10.2.e

10.2.e @minvenj.nl  
[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
 .....



Ministry of Security and Justice

5.

The Deputy-Minister of Justice,  
Chairman of the Council for Intercountry Adoption,  
Mrs. Verginia Micheva-Ruseva  
1, Slavyanska Street  
1040 SOFIA  
Bulgaria

2 CBJ  
Contact

10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

Our reference  
692922

Date 12 October 2015  
Concerning Your letter with reference nr. 92-16-47

Dear Mrs. Micheva-Ruseva,

Your letter, dated September 14, 2015 in which you request a statement from me regarding the established cooperation between the Netherlands and Bulgaria, was received in good order.

In this letter I have been informed about the fact that a journalist from the Dutch television has conducted an interview with an officer of your Ministry. During the interview this journalist has expressed statements concerning the violation of the principles and the regulations of the Hague Convention of 1993 in Bulgaria. The Hague Convention of 1993, ratified by both Bulgaria and the Netherlands presumes the so called principle of mutual trust. As you know, this means that every member state may rely on the other member state to perform the duties that are expected according to the convention. The experience I have is that there is a very satisfying cooperation between our two central authorities. I have no reason for any doubt with regard to the way the regulations and principles of the Hague Convention of 1993 are applied in Bulgaria.

I hope I have informed you sufficiently.

Yours sincerely,

The Minister of Security and Justice,  
on his behalf,

10.2.e

J.A.M.H. Leenders,  
Director Control, Operational Management and Legal Affairs Department



LA FIT  
www.lafit-trans.com

ЛИЦЕНЗИРНА ПРЕВОДАЧЕСКА АГЕНЦИЯ  
LICENSING TRANSLATION AGENCY  
ЛА ФИТ ТРАНС ЛТД • LA FIT TRANS LTD

*Translation from Bulgarian*

REPUBLIC OF BULGARIA  
THE MINISTRY OF JUSTICE

Outgoing No. 92-16-47

(Please refer to in your reply)

TO  
THE MINISTRY OF SECURITY  
AND JUSTICE  
OF THE NETHERLANDS

Ministry of Security and Justice  
Directorate-General for Youth and  
Implementation of Sanctions  
Youth Policy Division  
PO Box 20301  
2500 EH THE HAGUE  
Netherlands

DEAR COLLEAGUES,

To the Ministry of Justice of the Republic of Bulgaria, in its capacity of a Central Authority under the Hague Convention on Protection of Children and Cooperation in Respect of Inter-country Adoption of 29 May 1993, turned a journalist from the Netherlands' television KRO with a request for an interview on the topic of protection of children and intercountry adoption.

In the course of the conducted interview on 07.09.2015 with an officer from the Ministry, statements concerning the violation of the principles and the regulations of the Hague Convention of 1993 were expressed. The procedures for intercountry adoption by Bulgaria in the last years are implemented only through bilateral cooperation under the Convention of 1993, including with Your country – 24 procedures with agreement provided by the Minister of Justice for 2014 and 6 for the first half of 2015, and up to the present moment no signal has arrived from a central authority of an adopting country for violation of the Convention.

In the light of the above, I kindly request herein your statement as regards the established cooperation between our two countries within the framework of the Convention of 1993.

Respectfully yours,

DEPUTY-MINISTER OF  
JUSTICE AND CHAIRMAN  
OF THE COUNCIL FOR INTERCOUNTRY  
ADOPTION:

VERGINIA MICHEVA-RUSEVA

*(illegible signature)*

*Round seal of the Ministry of Justice, Bulgaria*

1040 Sofia, 1, Slavyanska St.

Tel: + 359 /2/ 92 37 555, Fax: + 359 /2/ 987 00 98

[www.mjs.bg](http://www.mjs.bg)

I, the undersigned 10.2.e

certify the fidelity of the translation from Bulgarian into English made by me of the enclosed document – Letter. The translation consists of 1 page.

Sworn translator: 10.2.e

10.2.e



10.2.e - BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** dinsdag 13 oktober 2015 19:45  
**Aan:** 10.2.e BD/DSen/J/TenB  
**CC:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** RE: Brandpunt uitzending a.s. zondag over adoptie uit Bulgarije

Hoi 10.2.e

Scherp van je! En volgens mij niet te laat.

@10.2.e graag meenemen in ons PO morgen.

Groeten, 10.2.e

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

---

**From:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** dinsdag 13 oktober 2015 17:50:28  
**To:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Cc:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** RE: Brandpunt uitzending a.s. zondag over adoptie uit Bulgarije

Hoi 10.2.e

11.1

Gr. 10.2.e

---

10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** dinsdag 13 oktober 2015 17:31  
**Aan:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** FW: Brandpunt uitzending a.s. zondag over adoptie uit Bulgarije

Ter info

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

---

**From:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** dinsdag 13 oktober 2015 17:30:20  
**To:** Leenders, J.A.M.H. - BD/CBJ

Cc: 10.2.e BD/CBJ/JIZ

Subject: Brandpunt uitzending a.s. zondag over adoptie uit Bulgarije

Beste Hans,

Met 10.2.e is afgestemd over een tekst die aan de redactie van Brandpunt wordt gezonden in reactie op de reportage die zal worden uitgezonden over adoptie uit Bulgarije. Deze onderstaande tekst is inmiddels afgestemd met 10.2.e en is nu voorgelegd aan de minister.

*"Het ministerie heeft afgelopen week, naar aanleiding van informatie van Brandpunt, alle circa 30 dossiers van kinderen die de afgelopen twee jaar uit Bulgarije zijn geadopteerd nogmaals bekeken. Daaruit blijkt dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat er kinderen niet volgens de regels naar Nederland zijn gekomen. Ook hebben we aan de vergunninghouder gevraagd om nogmaals kritisch te bekijken of de uitzending aanleiding geeft voor verandering van hun werkwijze in Bulgarije.*

*Er wordt geen kind vanuit Bulgarije geadopteerd, zonder uitspraak van de Bulgaarse rechter. Deze rechter bepaalt, na afweging van het belang van het kind, of ouders uit de ouderlijke macht worden ontzet. In tweede instantie is het ook de rechter die de afweging maakt of adoptie in het belang van het kind is, alvorens de adoptie uit te spreken. Het Haags Adoptieverdrag van 29 mei 1993, ondertekend door zowel Bulgarije als Nederland, gaat ook uit van het zogenaamde 'vertrouwensbeginsel'. Dit houdt in dat iedere lidstaat er op mag vertrouwen dat de andere lidstaat datgene doet dat krachtens het verdrag wordt verwacht. Hier wordt ook van uitgegaan in de relatie met Bulgarije."*

Met instemming van 10.2.e is de tekst doorgespeeld naar de Bertie Treur van de Stichting Kind en Toekomst die morgen een informatiebijeenkomst houdt met ouders die bij de stichting op de wachtlijst staan voor adoptie uit Bulgarije.

Ik heb haar in het bijzonder gewezen op wat er van haar wordt verwacht m.b.t. het kritisch kijken of de uitzending aanleiding geeft voor verandering van hun werkwijze in Bulgarije. Ze zegde toe dit te zullen oppakken.

Met vriendelijke groet, | With kind regards,

10.2.e

beleidsmedewerker | policy officer

Ministerie van Veiligheid en Justitie | Ministry of Security and Justice  
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen | Directorate-General for Punishment and Protection  
Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken | Control, Operational Management and Judicial Affairs  
Division  
Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden | Central Authority International Children's Issues  
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag  
Postbus 20301 | P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag | The Netherlands

10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** dinsdag 13 oktober 2015 20:16  
**Aan:** 10.2.e - BD/DSenJ/TenB  
**CC:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** RE: bulgarije overzicht okt 15.docx

11.1

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

---

**From:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** dinsdag 13 oktober 2015 13:15:00  
**To:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** bulgarije overzicht okt 15.docx

De nieuwe lijst!

Ik heb bij afstand nog een onderscheid gemaakt tussen uit huis gehaald, verlaten na geboorte, verlaten op latere leeftijd en afgestaan.

Wel is het zo dat niet altijd duidelijk is of het kind nu verlaten is daar ouders of dat het kind uit huis is gehaald. Dit lijkt door elkaar te worden gebruikt.

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e - BD/DSenJ/TenB  
**Verzonden:** woensdag 14 oktober 2015 13:49  
**Aan:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**CC:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** RE: Brandpunt uitzending over adoptie uit Bulgarije

Hoi 10.2.e

11.1

Gr. 10.2.e

Met vriendelijke groet,

10.2.e

---

**From:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** dinsdag 13 oktober 2015 17:43:25  
**To:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Cc:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** Brandpunt uitzending over adoptie uit Bulgarije

Voor jullie info hierbij de met DV afgestemde tekst die aan de minister is voorgelegd als reactie op de a.s. zondag door Brandpunt uit te zenden reportage over (misstanden bij) adoptie uit Bulgarije.

*"Het ministerie heeft afgelopen week, naar aanleiding van informatie van Brandpunt, alle circa 30 dossiers van kinderen die de afgelopen twee jaar uit Bulgarije zijn geadopteerd nogmaals bekeken. Daaruit blijkt dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat er kinderen niet volgens de regels naar Nederland zijn gekomen. Ook hebben we aan de vergunninghouder gevraagd om nogmaals kritisch te bekijken of de uitzending aanleiding geeft voor verandering van hun werkwijze in Bulgarije.*

*Er wordt geen kind vanuit Bulgarije geadopteerd, zonder uitspraak van de Bulgaarse rechter. Deze rechter bepaalt, na afweging van het belang van het kind, of ouders uit de ouderlijke macht worden ontzet. In tweede instantie is het ook de rechter die de afweging maakt of adoptie in het belang van het kind is, alvorens de adoptie uit te spreken. Het Haagse Haags Adoptieverdrag van 29 mei 1993, ondertekend door zowel Bulgarije als Nederland, gaat ook uit van het zogenaamde 'vertrouwensbeginsel'. Dit houdt in dat iedere lidstaat er op mag vertrouwen dat de andere lidstaat datgene doet dat krachtens het verdrag wordt verwacht. Hier wordt ook van uitgegaan in de relatie met Bulgarije."*

Bijgevoegd ook de concept brief die aan de Ca van Bulgarije zal worden gezonden in reactie op hun eveneens bijgevoegde brief. Graag jullie eventuele reactie hierop.

Met vriendelijke groet, | With kind regards,

10.2.e

beleidsmedewerker | policy officer

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie | Ministry of Security and Justice**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen | Directorate-General for Punishment and Protection**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken | Control, Operational Management and Judicial Affairs**  
**Division**  
**Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden | Central Authority International Children's Issues**  
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag  
Postbus 20301 | P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag | The Netherlands

10.2.e

10.2.e @minvenj.nl  
[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
.....

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** vrijdag 16 oktober 2015 17:24  
**Aan:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** FW: Update Brandpunt Reporter as zondag

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

**From:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** vrijdag 16 oktober 2015 17:23:53  
**To:** Leenders, J.A.M.H. - BD/CBJ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/DV/P&B  
**Cc:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** RE: Update Brandpunt Reporter as zondag

11.1

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

**From:** Leenders, J.A.M.H. - BD/CBJ  
**Sent:** vrijdag 16 oktober 2015 17:05:37  
**To:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/DV/P&B  
**Cc:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** RE: Update Brandpunt Reporter as zondag

11.1

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

**From:** 10.2.e van - BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** vrijdag 16 oktober 2015 16:57:34  
**To:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; Leenders, J.A.M.H. - BD/CBJ; 10.2.e BD/DV/P&B  
**Cc:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** Update Brandpunt Reporter as zondag

Beste 10.2.e Hans en 10.2.e

Zojuist sprak ik Bertie Treur van st. Kind en Toekomst. Ik heb met haar o.a. gesproken over de zorgen die door aspirant-adoptiefouders zijn geuit dat de reportage van Brandpunt ertoe kan leiden dat er minder Bulgaarse kinderen aan Nederlandse ouders zullen worden toegewezen.

11.1

11.1

Tot slot maak ik uit de website van Brandpunt Reporter op (en Bertie bevestigde dit) dat Brandpunt na klachten van ouders de tekst op hun site heeft aangepast en termen als "adoptie-industrie" en "rijke westerlingen" heeft weggehaald (<http://reporter.kro.nl/seizoenen/seizoen-2015/afleveringen/18-10-2015>).

Tot zover. Indien er nadere vragen zijn, hoor ik het uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26  
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

10.2.e

T 070 370 62 52

F 070 370 75 07

10.2.e@minvenj.nl  
[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
.....

10.2.e

BD/CBJ/JIZ

**Van:** Stichting Kind en Toekomst | Directie 10.2.e @kindentoekomst.nl>  
**Verzonden:** maandag 19 oktober 2015 15:50  
**Aan:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** Bulgarije  
**Urgentie:** Hoog

Beste 10.2 beste 10.2.e

We ontvingen zojuist een mail van Anido nadat ze de uitzending hadden bekeken. De inhoud schokte me nogal.

Groet, Bertie

Dear Bertie,

10.2.g

10.2.g

Warmest regards,

10.2.e

ANIDO Association

10.2.e

BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e BD/DSenJ/TenB  
**Verzonden:** maandag 19 oktober 2015 19:58  
**Aan:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**CC:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** RE: Update adoptie Bulgarije

11.1

Met vriendelijke groet,

10.2.e

**From:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** maandag 19 oktober 2015 19:33:24  
**To:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Cc:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** RE: Update adoptie Bulgarije

Nette lijn lijkt me zo.

11.1

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

**From:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** maandag 19 oktober 2015 19:12:40  
**To:** Leenders, J.A.M.H. - BD/CBJ  
**Cc:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/DV/P&B; 10.2.e - BD/DSenJ/J  
**Subject:** Update adoptie Bulgarije

Beste Hans,

Naar aanleiding van de uitzending van Brandpunt gisteren over adopties uit Bulgarije, en met name ook de reactie van vier politieke partijen hierop, informeer ik je bij deze graag over de acties die de komende periode zullen worden uitgevoerd door de Ca:

- Er zal een nota aan de minister worden opgesteld, waarin onder andere zal worden ingegaan op de afronding van lopende procedures, het tijdelijke opschorten van nieuwe procedures en het voorstel om een delegatie van VenJ een bezoek te laten brengen aan Bulgarije. Het streven is de nota volgende week maandag bij de minister te hebben liggen, op het moment dat hij terug komt van reces. Dit betekent dat de nota naar alle waarschijnlijkheid a.s. woensdag bij jou in de lijn zit.
- Nadat de minister heeft ingestemd met de te nemen vervolgacties, zullen deze (via st Kind en Toekomst) op hoofdlijnen worden gecommuniceerd met de aspirant-adoptiefouders die op de wachtlijst voor adoptie uit Bulgarije staan.

- Voor nu wordt een interne woordvoerderslijn opgesteld voor indien er (aspirant-)adoptiefouders naar het telefonisch spreekuur van de Ca bellen. Deze lijn zal veelal overeenkomen met de reactie die door ons op de reportage is gegeven.
- Er zal afstemming plaatsvinden met de Nederlandse ambassade in Sofia om hen te informeren en in verband met een mogelijk werkbezoek.
- Er zal contact plaatsvinden met DEIA om te bespreken of er op dit moment andere (politiek-gevoelige) zaken met de Bulgaren spelen.
- Er zal bij de Europese collega autoriteiten worden gecheckt hoe hun ervaringen zijn met Bulgarije. Morgen komt een Deense delegatie op bezoek, waarin wij dit gelijk mee zullen nemen.
- Er vindt doorlopend contact plaats met St Kind en Toekomst.

Zoals 10.2.e reeds bij je heeft aangegeven is DSenJ in principe in charge waar het gaat om de kamervragen (mochten deze binnenkomen). Uiteraard zullen wij op hun verzoek input leveren voor de beantwoording van de vragen. Ik houd contact hierover met 10.2.e

Ik hoop je zo voldoende te hebben geïnformeerd. Indien er vragen en/of opmerkingen zijn, hoor ik het uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26  
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

10 2 e

T 070 370 62 52

F 070 370 75 07

10.2.e@minvenj.nl

[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
 .....

10.2.e

**Van:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** dinsdag 20 oktober 2015 8:21  
**Aan:** 'sof@minbuza.nl'  
**Onderwerp:** Interlandelijke adoptieprocedures Bulgarije

Geachte heer Van Oorschot,

Graag wil ik u namens de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden (Ca IKA) informeren over recente ontwikkelingen met betrekking tot interlandelijke adopties vanuit Bulgarije naar Nederland.

De Ca IKA -onderdeel van het Ministerie van Veiligheid en Justitie- is verantwoordelijk voor drie Haagse verdragen, te weten het Haags kinderontvoeringsverdrag, het Haags Kinderbeschermingsverdrag en het Haags Adoptieverdrag. Op grond van dit laatste verdrag is de Ca IKA verantwoordelijk voor de interlandelijke adoptieprocedures in Nederland. Vanuit die hoedanigheid, bericht ik u nu als volgt.

Zoals wellicht bij u bekend, hebben journalisten van het televisieprogramma Brandpunt Reporter onlangs een reportage gemaakt over adopties uit Bulgarije. Deze reportage is gisteravond in Nederland uitgezonden. In de uitzending wordt ingegaan op mogelijke misstanden in de adoptieprocedure in Bulgarije. Zou zouden volgens Brandpunt de biologische ouders vaak niet willen dat hun kinderen worden geadopteerd, maar krijgen zij de kans niet om zelf voor hun kinderen te zorgen. Bij deze een link naar de uitzending: <http://reporter.kro.nl/seizoenen/seizoen-2015/afleveringen/18-10-2015>.

Naar aanleiding van de uitzending zijn er inmiddels vier politieke partijen in Nederland die zich hebben uitgesproken en van mening zijn dat adopties vanuit Bulgarije naar Nederland moeten worden gestopt. Voor ons als Centrale autoriteit geeft de uitzending en de reacties van de politiek hierop aanleiding om op korte termijn een voorstel te doen aan de minister van VenJ over de verder te nemen stappen. Eén van de mogelijkheden is dat een delegatie vanuit VenJ binnenkort afreist naar Bulgarije om daar onder andere met de Bulgaarse Centrale autoriteit te spreken. Uiteraard zal ik uw ambassade tegen die tijd nader informeren en om input en ondersteuning vragen.

Ik vertrouw erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en ben graag bereikbaar voor vragen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26  
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

10.2.e

T 070 370 62 52

F 070 370 75 07

10.2.e@minvenj.nl

[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
 .....

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e BD/DSenJ/TenB

Verzonden: woensdag 21 oktober 2015 11:35

Aan: 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ

CC: 10.2.e BD/CBJ/JIZ

Onderwerp: Update Bulgarije vanuit SKET

Ha allen,

Nieuwe Bulgarije update vanuit SKET:

- Er zijn geen lopende zaken op dit moment (dus geen zaken waarbij wij approval hebben afgegeven en Bulgarije adoptie nog niet heeft uitgesproken)
- Bertie heeft gesproken met ANIDO over een mogelijk werkbezoek door VenJ. Die staan daar positief tegenover. Daarnaast zouden zij voor ons een gesprek met social workers (die de kinderen uithuisplaatsen oa) kunnen regelen.
- De journaliste heeft gisteren naar Bertie gebeld om te vragen wat ze van de uitzending vond. Bertie heeft oa aangegeven dat ze het jammer vond dat de journaliste niet eerlijk is geweest over de reden voor het interview (ze had namelijk gezegd dat ze wilde spreken over het toenemende aantal adopties uit Bulgarije in 2014). Daarnaast heeft Bertie haar geconfronteerd met het feit dat ze zich bij ANIDO heeft voorgedaan als adoptiefouder, terwijl ze tegen SKET en ons heeft beweerd niet met ANIDO te hebben gesproken. Volgens Bertie schrok de journaliste van de vraag en gaf ze aan dat dit bezoek een andere insteek/onderzoekslijn had en uiteindelijk daarom niet is gebruikt in de reportage.
- Gisteren heeft de bijeenkomst plaatsgevonden met de ouders die reeds uit Bulgarije hebben geadopteerd. Dit is prettig verlopen. Er is tussen ouders onderling veel contact via een FB groep. Hier zit ook een Bulgaarse dame die lokaal in Bulgarije heeft geadopteerd en nu in NL woont. Deze dame was zo verbijsterd over de uitzending dat zij een brief aan de Bulgaarse ambassade in NL heeft gestuurd. Deze mevrouw is daar vandaag uitgenodigd voor een gesprek. Wellicht dat we hier nog iets over terug horen via Ca Bulgarije?

Tot zover!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26  
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

10.2.e

T 070 370 62 52

F 070 370 75 07

10.2.e @minvenj.nl

[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
 .....

10.2.e

BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** woensdag 21 oktober 2015 21:12  
**Aan:** 10.2.e BD/DSenJ/TenB  
**CC:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** RE: Nota Bulgarije 20-10-2015.docx

Hoi 10.2.e

Allereerst dank voor de heldere nota, goed werk 🍷. 11.1

11.1

Groeten en geniet van je vrije dag morgen,

10.2.e

buiten reikwijdte

Sent with Good ([www.good.com](http://www.good.com))

**From:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Sent:** woensdag 21 oktober 2015 18:08:11  
**To:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Cc:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** Nota Bulgarije 20-10-2015.docx

Beste 10.2.e

Bij deze de nota Bulgarije. 10.2.e hebben (vanuit Geneve en vanuit Zeeland, toppers!) reeds meegelezen.

11.1

Ik ben benieuwd hoe jij één en ander ziet.

Ik ben morgen vrij, maar kan zeker langskomen en één en ander verder te bespreken en uit te werken. Dat hoor ik dan graag!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26  
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....  
**10.2.e**

**T 070 370 62 52**

**F 070 370 75 07**

**10.2.e** [rhee@minvenj.nl](mailto:rhee@minvenj.nl)

[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
.....

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e - BD/DSenJ/TenB  
**Verzonden:** donderdag 22 oktober 2015 10:43  
**Aan:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**CC:** BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** FW: Bulgarije

Zie hieronder. Bericht dat minister binnenkort naar Bulgarije gaat! Daarover nog iets in de nota opnemen?  
 Dat we met deia hierover contact zullen hebben oid?

Met vriendelijke groet,

10.2.e

---

**From:** 10.2.e - BD/DSenJ/J  
**Sent:** donderdag 22 oktober 2015 10:41:39  
**To:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Cc:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Subject:** RE: Bulgarije

Hoi 10.2.e

Ziet er goed uit.

Voor jullie is het goed om te weten dat de Minister op 18 en 19 november naar Bulgarije gaat voor een of andere bijeenkomst. Hij heeft daar dus de mogelijkheid om de minister van Binn Zaken (helaas niet die van Justitie) aan te spreken.

Rond 10 november wordt er een dossier voorbereid door DEIA. Goed om tegen die tijd bij 10.2.e 10.2.e de laatste stand van zaken aan te leveren.

Groet,

10.2.e

---

**Van:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** woensdag 21 oktober 2015 18:50  
**Aan:** 10.2.e - BD/DSenJ/J  
**Onderwerp:** Bulgarije

Ha 10.2.e

Zoals beloofd bij deze de brief zoals aan Bulgarije verstuurd.

Tevens stuur ik je alvast een concept van de nota. Deze heb ik vandaag met 10.2.e afgestemd (vanuit Geneve en vanuit Zeeland!) en ligt nu ie bij 10.2.e ter afstemming. Er is een belangrijke wijziging doorgevoerd, namelijk het niet opschorten van de procedures. Zie de nota voor het waarom ;) Laat maar even weten als je al op- of aanmerkingen hebt. Uiteraard komt ie ook via DJ nog jouw kant op.

Onderstaande nog ter informatie, nalv de taak van Anido:

*According to the Hague Convention, the child proposals /referrals/ are made by the Ministry of Justice, and more precisely by a body within the ministry - the Intercountry Adoption Council.*

*ANIDO does not make child proposals /referrals/. ANIDO is an adoption mediation agency which is accredited to provide assistance and services in the area of intercountry adoption.*

Op hun website kun je overigens nog veel meer lezen, [www.anidoadoption.org](http://www.anidoadoption.org).

Tot slot nog wat info over nationale pleegzorg vs interlandelijke adoptie. Hierover staat in artikel 21 van het IVRK het volgende:

*De Staten die partij zijn en die adoptie erkennen en/of toestaan, waarborgen dat het belang van het kind daarbij de voornaamste overweging is, en (b) erkennen dat interlandelijke adoptie kan worden overwogen als andere oplossing voor de zorg voor het kind, indien het kind niet in een pleeg- of adoptiegezin kan worden geplaatst en op geen enkele andere passende wijze kan worden verzorgd in het land van zijn herkomst;*

Oftewel: lokale pleegzorg geniet volgens het IVRK de voorkeur boven interlandelijke adoptie.

In de Guide to Good practice No1 bij het HAV staat onder het kopje 2.1.1. Subsidiarity, punt 51: *"Finding a home for a child in the country of origin is a positive step, but a temporary home in the country of origin in most cases is not preferable to a permanent home elsewhere."*

Ook wordt genoemd onder punt 53 *"National solutions for children such as remaining permanently in an institution, or having many temporary foster homes, cannot, in the majority of cases, be considered as preferred solutions ahead of intercountry adoption."*

Dit zou dus eigenlijk betekenen dat we bij voorstellen uit landen waarbij kinderen daar in een pleeggezin verblijven (bv Bulgarije, Hongarije) ons er altijd van zouden moeten vergewissen (checken via de vgh) of die zorg tijdelijk is of mogelijk ook permanent zou kunnen zijn. Indien dit laatste het geval is, zeggen zowel IVRK als HAV dat langdurige pleegzorg in het land van herkomst de voorkeur heeft boven interlandelijke adoptie.

Overigens vermoed ik dat het in die landen vaak om tijdelijke plaatsingen gaat. Al komen we wel voorstellen tegen waar kinderen al enkele jaren in een pleeggezin verblijven.

Succes met de beantwoording van de vragen morgen! Ik ben er waarschijnlijk morgenmiddag nog even op kantoor, dan kan ik er naar kijken of nog even sparren.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26  
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

10 2 e

T 070 370 62 52

F 070 370 75 07

10.2.e @minvenj.nl

[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
.....



de Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

Turfmarkt 147  
2511 DP Den Haag  
Postbus 20301  
2500 EH Den Haag  
www.rijksoverheid.nl/venj

**Contactpersoon**

10.2.e

*Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden*

# nota

Adopties uit Bulgarije

**Algemene leiding**  
Minister  
Datum/eindparaaf

Concipiënt

10.2.e

**Datum**

22 oktober 2015

**Ons kenmerk**

696345

**Dossiernummer**

696331

Doel van deze nota

1. U te informeren over recente ontwikkelingen inzake interlandelijke adopties uit Bulgarije;
2. U te informeren dat de Centrale autoriteit op korte termijn een werkbezoek aan Bulgarije zal afleggen;
3. U als beslispunt voor te leggen om in te stemmen met het voortzetten van de adoptieprocedures vanuit Bulgarije.

Aanleiding

Op zondagavond 18 oktober jl. heeft Brandpunt Reporter in haar uitzending aandacht besteed aan adopties uit Bulgarije. Om te komen tot de reportage is door journalisten met verschillende partijen in de Bulgaarse adoptieketen gesproken. In de reportage wordt het beeld geschetst dat er misstanden plaatsvinden in de adoptieprocedures in Bulgarije. De genoemde misstanden zijn onder andere dat geen van de betrokken instanties in Bulgarije voldoende controle heeft op de adoptieprocedure en dat de sociale dienst zijn werk niet op de juiste wijze lijkt uit voeren, waardoor kinderen onterecht bij hun biologische ouders worden weggenomen en vervolgens voor (interlandelijke) adoptie in aanmerking komen.

De Nederlandse vergunninghouder die verantwoordelijk is voor adopties uit Bulgarije, Stichting Kind en Toekomst, is in de uitzending eveneens aan het woord gekomen. Door de Stichting is benadrukt dat het bij adopties uit Bulgarije om zeer zorgvuldige procedures gaat. In de met u afgestemde reactie vanuit ons ministerie is aangegeven dat er - ook na het opnieuw beoordelen van circa 30

dossiers - geen aanleiding is om te veronderstellen dat kinderen niet volgens de regels naar Nederland komen. Daarnaast is er verwezen naar de rol van de Bulgaarse rechter in de adoptieprocedure en naar het vertrouwensbeginsel op grond van het Haags adoptieverdrag, waar beide landen bij zijn aangesloten. Op basis van het vertrouwensbeginsel kan er vanuit worden gegaan dat ieder van de aangesloten staten datgene doet wat conform het Haags adoptieverdrag van hen wordt verwacht. Dit laat onverlet dat het wenselijk kan zijn om zelf poolshoogte te nemen in een zendend land, vandaar dat de Centrale Autoriteit op korte termijn een werkbezoek zal afleggen aan Bulgarije, zoals verderop in deze nota wordt toegelicht.

De uitzending is reden geweest voor vier politieke partijen (PvdA, SP, D66 en de ChristenUnie) om te vinden dat adopties uit Bulgarije per direct moeten worden stopgezet, in ieder geval totdat nader onderzoek is verricht naar de situatie aldaar.

Voorts heeft de Nederlandse Centrale autoriteit van de Bulgaarse Centrale autoriteit een brief ontvangen waarin wordt verzocht toe te lichten of de zienswijze van de Nederlandse Centrale autoriteit overeenkomt met de zienswijze van de journalisten. In de reactie die naar aanleiding van de brief is verzonden, is aangegeven dat in de adoptierelatie tussen Nederland en Bulgarije wordt uitgegaan van het vertrouwensbeginsel conform het Haags adoptieverdrag en dat er geen reden is om aan te nemen dat Bulgarije niet op de juiste wijze invulling geeft aan de uitgangspunten van het verdrag.

#### Vervolgstappen

De te ondernemen stappen zien hoofdzakelijk op twee punten. Ten eerste op het afleggen van een werkbezoek. Ten tweede op het nemen van een beslissing ten aanzien van de nog te starten adoptieprocedures. Beide stappen worden hieronder nader toegelicht.

##### 1. Werkbezoek

Zoals aangegeven in de reactie op de uitzending is er op dit moment geen aanleiding om te veronderstellen dat Bulgarije niet op de juiste wijze invulling geeft aan de uitgangspunten van het Haags adoptieverdrag. Echter, de signalen die naar voren komen in de reportage kunnen niet volledig worden genegeerd, zeker niet nu door Kamerleden de nadrukkelijke wens is geuit om nader onderzoek te verrichten. De Centrale autoriteit zal daarom op korte termijn (in ieder geval nog dit kalenderjaar) in gesprek gaan met de Bulgaarse autoriteiten. Het voornaamste doel zal zijn om informatie over elkaars procedure uit te wisselen en waar nodig en mogelijk de relatie te herstellen. Dit laatste lijkt aangewezen nu de Centrale autoriteit signalen heeft ontvangen dat de Bulgaarse Centrale autoriteit op dit moment terughoudend is met het matchen van kinderen aan Nederlandse aspirant-adoptiefouders.

##### 2. Procedures

Op dit moment zijn er geen lopende procedures met Bulgarije. Met lopende procedures wordt een match bedoeld die reeds akkoord is bevonden door beide Centrale autoriteiten, maar waarbij een adoptieuitspraak nog moet plaatsvinden.

Wel staan er 87 aspirant-adoptiefouders bij Stichting Kind en Toekomst op de wachtlijst voor de opname van een kind uit Bulgarije. De dossiers van een groot deel van deze groep aspirant-adoptiefouders liggen reeds in Bulgarije,

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
22 oktober 2015

**Ons kenmerk**  
696345

in afwachting van een mogelijke match. Voor deze aspirant-adoptiefouders kan er dus op (korte) termijn een matchingsvoorstel bij de Centrale autoriteit binnenkomen. U wordt geadviseerd om de Centrale autoriteit deze voorstellen in behandeling te laten nemen. De voorstellen zullen met extra aandacht worden beoordeeld en waar nodig zal aanvullende informatie worden opgevraagd.

Het niet opschorten van de procedures is in lijn met de eerder gegeven reacties richting Brandpunt en richting Bulgarije, namelijk dat er op dit moment geen reden is om te twijfelen aan de zorgvuldigheid van de procedures in Bulgarije. Mocht naar aanleiding van het werkbezoek aan Bulgarije worden geconcludeerd dat er wel dergelijke zorgen zijn over de procedures, dan is het alsnog aangewezen om de procedures op te schorten. U wordt hier ter zijner tijd uiteraard over geïnformeerd en verzocht om hier mee in te stemmen.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
22 oktober 2015  
**Ons kenmerk**  
696345

**Verzoek tot instemmen met:**

- Het niet opschorten van de adoptieprocedures uit Bulgarije en derhalve matchingsvoorstellen in behandeling blijven nemen;

Tot slot

Op 20 oktober jl. hebben de Kamerleden Van Nispen (SP) en Arib (PvdA) Kamervragen gesteld over adopties uit Bulgarije, naar aanleiding van de uitzending van Brandpunt. De beantwoording van de vragen zal in lijn zijn met de door u te nemen beslispunten in deze nota en zullen u op korte termijn separaat aan u per nota worden voorgelegd.

Op 18 en 19 november a.s. brengt u een bezoek aan Bulgarije. Er zal door de Centrale autoriteit contact met DEIA worden opgenomen om één en ander af te stemmen over uw bezoek in relatie tot het voorgestelde werkbezoek door de Centrale autoriteit.

## Ministerie van Veiligheid en Justitie

Directeur CBJ

## Werkbezoek Bulgarije

Beste Hans,

Op 2 november jl. heeft minister Van der Steur de nota over adopties uit Bulgarije geaccordeerd, waarin hij onder andere is geïnformeerd over het voorgenomen werkbezoek aan Bulgarije (zie bijlage).

Met dit memo informeer ik je kort over de beoogde delegatie en de inhoud van het werkbezoek.

**Delegatie**

Er wordt voorgesteld om de delegatie uit de Directeur CBJ en een medewerker van de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden (Ca IKA) te laten bestaan. De directeur zal op directeursniveau het gesprek aan kunnen gaan bij het Ministerie van Justitie in Bulgarije, waar de Centrale autoriteit onder valt. Dit gesprek zal niet alleen als doel hebben om meer zicht te krijgen op het verloop van de adoptieprocedures, maar ook om de relatie tussen de Bulgaarse en de Nederlandse Centrale autoriteit te herstellen. Voor de inhoudelijke kennis van de Bulgaarse adoptieprocedure en de kinddossiers is het wenselijk dat de directeur wordt bijgestaan door een betrokken medewerker van de Ca IKA.

**Inhoud werkbezoek**

Om meer zicht te krijgen op het verloop van de adoptieprocedures in Bulgarije, zal tijdens het werkbezoek niet alleen het Ministerie van Justitie worden bezocht maar zal tevens een bezoek worden gebracht aan ANIDO, een Bulgaars adoptiebemiddelingsbureau en de directe samenwerkingspartner van de Nederlandse vergunninghouder Stichting Kind en Toekomst. ANIDO is in Bulgarije onder meer verantwoordelijk voor het bijstaan van de Nederlandse adoptiefouders wanneer deze naar Bulgarije reizen voor de afronding van hun adoptieprocedure. Voorts zal een afspraak worden gemaakt met de sociale dienst. De sociale dienst is verantwoordelijk is voor het uit huis plaatsen van Bulgaarse kinderen en het besluit of kinderen in het zogenaamde adoptieregister worden geplaatst. De misstanden die in de uitzending van Brandpunt aan de orde kwamen zagen met name op de taken van de sociale dienst, waardoor een afspraak met deze dienst aangewezen is.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

Turfmarkt 147  
2511 DP Den Haag  
Postbus 20301  
2500 EH Den Haag  
[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

**Contactpersoon**

10.2.e  
Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**

2 november 2015

**Ons kenmerk**  
699672

**Bijlage**

- Nota adopties Bulgarije

Over de inhoud van het werkbezoek zal nauw contact plaatsvinden met de Nederlandse ambassade in Sofia, die reeds op de hoogte is gesteld van het voornemen tot een werkbezoek.

Ik vertrouw erop je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

*Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden*

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
 Verzonden: donderdag 5 november 2015 8:29  
 Aan: 10.2.e @kindentoeekomst.nl  
 Onderwerp: FW: bericht voor wachtende Bulgaarse ouders. Graag meelesen.

Beste Bertie,

Wil je onderstaand bericht aan de ouders op de wachtlijst Bulgarije doorsturen? Dankjewel!

Zullen we op korte termijn nog even contact hebben over het werkbezoek? Vandaag komt niet zo goed uit (ik ga op bezoek bij de Raad Zwolle) maar wellicht morgen?

Groet,

10.2.e

Geachte (aspirant-)adoptiefouder,

Op 18 oktober jl. heeft Brandpunt Reporter in haar uitzending aandacht besteed aan adopties uit Bulgarije. In de reportage wordt het beeld geschetst dat er misstanden plaatsvinden in de adoptieprocedures in Bulgarije. Op verzoek van Brandpunt heeft de Minister van Veiligheid en Justitie in de uitzending een schriftelijke reactie gegeven. In deze reactie is onder meer aangegeven dat er - ook na het opnieuw beoordelen van circa 30 dossiers - geen aanleiding is om te veronderstellen dat Bulgaarse kinderen niet volgens de regels naar Nederland komen.

Na de uitzending hebben vier politieke partijen aangegeven dat adopties uit Bulgarije per direct moeten worden stopgezet, in ieder geval totdat nader onderzoek is verricht naar de situatie. Tevens zijn er door drie Kamerleden Kamervragen gesteld over de adoptieprocedures uit Bulgarije.

De Minister van Veiligheid en Justitie ziet, in lijn met de eerder gegeven reacties richting Brandpunt en richting de Bulgaarse Centrale autoriteit, geen aanleiding om de adoptierelatie met Bulgarije op te schorten. Dit betekent dat nieuwe matchingsvoorstellen die door Stichting Kind en Toekomst bij de Centrale autoriteit worden ingediend, in behandeling zullen worden genomen en er bij akkoord een Statement of Approval zal worden afgegeven.

Tot slot zal er op korte termijn een werkbezoek aan Bulgarije plaatsvinden. Het voornaamste doel van dit werkbezoek zal zijn om informatie over elkaars procedure uit te wisselen en te investeren in de samenwerkingsrelatie met Bulgarije.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag  
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....  
 T 070 370 62 52 (op werkdagen tussen 10.00 en 12.30 uur)  
[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

.....  
**Voor een veilige en rechtvaardige samenleving**  
 .....

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

**Van:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** vrijdag 6 november 2015 13:04  
**Aan:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**CC:** 10.2.e BD/CBJ/JIZ; 10.2.e BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** Contact ambassadeur Bulgarije

Beste 10.2.e

Bij deze een terugkoppeling van het telefonisch gesprek dat ik vanochtend heb gehad met de ambassadeur in Bulgarije, dhr. Van Oorschot.

Mbt de reportage:

- De ambassadeur heeft niet het idee dat de reportage ergens in Bulgarije is opgepikt.
- 11.1

Mbt tot het werkbezoek:

- De ambassadeur is erg verheugd over ons aanstaande bezoek en wenst ons graag te ontvangen.
- Hij is bereid om ons op alle fronten te ondersteunen. Zowel in het maken van afspraken, het begeleiding van de bezoeken, als het ontvangen op de ambassade.
- Hij zal zelf de delegatie begeleiden en bij de afspraken aanwezig zijn.
- Indien beschikbaar, zal tevens een tolk (medewerker van de ambassade) aanwezig zijn bij de gesprekken.
- Het bezoek zou wat de ambassadeur betreft nog dit jaar kunnen plaatsvinden. 3 weken van te voren regelen is vroeg zat.
- De ambassadeur sprak de Bulgaarse Minister van Justitie onlangs en heeft ons werkbezoek bij hem aangekondigd. De Minister heeft hier enthousiast op gereageerd.

Praktische invulling:

- Er gaat elke dag een rechtstreekse vlucht naar Sofia die om 14.00 uur daar aankomt. De ambassadeur zou de delegatie dan die avond graag bij hem thuis uitnodigen voor een diner.
- De volgende dag zouden de afspraken kunnen plaatsvinden.
- Indien alles op 1 dag kan, kan de 3<sup>e</sup> dag alweer worden teruggevlogen om 07.00 uur 's ochtends. 09.00 uur op Schiphol, 10.00 uur achter het bureautje in Den Haag!

Wat nu dus vooral van belang is, is dat met Hans wordt afgestemd wanneer we gaan. Hans gaat nu natuurlijk (net als jij) naar de CIKO middag dus het lukt mij niet meer dit vandaag met hem te bespreken. Kun jij dit dinsdag in je PO met hem bespreken? Buiten reikwijdte verzoek

Dank en we hebben het er maandag nog even over!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden

.....  
**Ministerie van Veiligheid en Justitie**  
**Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen**  
**Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken**  
**Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden**  
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26  
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

10.2.e

T 070 370 62 52  
F 070 370 75 07

10.2.e @minvenj.nl  
www.rijksoverheid.nl/venj

## **Achtergrondinformatie digitaal 2015Z19842**

Vragen van het lid Segers (ChristenUnie) aan de minister van Veiligheid en Justitie over adopties vanuit Bulgarije (ingezonden 27 oktober 2015)

### **Inhoudsopgave**

<b>Geciteerde bron</b> .....	1
1) NPO2, 18 oktober 2015, 22.35 uur .....	1
Twijfelachtige adoptiepraktijken in Bulgarije .....	1
<b>Overig nieuws</b> .....	1
Politieke partijen willen stop op adoptie uit Bulgarije .....	1
Reactie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie .....	2
Staak adopties uit Bulgarije .....	3

*Deze informatie wordt aangeleverd door het InformatieCentrum Justitie. Voor vragen of opmerkingen kun je contact opnemen met [informatiecentrum@minvenj.nl](mailto:informatiecentrum@minvenj.nl).*

## **Geciteerde bron**

### **1) NPO2, 18 oktober 2015, 22.35 uur**

#### **Twijfelachtige adoptiepraktijken in Bulgarije**

<http://reporter.kro.nl/seizoenen/seizoen-2015/afleveringen/18-10-2015>  
18 oktober 2015

Bulgarije was vorig jaar een van de hofleveranciers van adoptiekinderen aan Nederland. Na China en de Verenigde Staten kwamen de meeste kinderen uit Bulgarije. Het land staat ieder jaar honderden kinderen af aan buitenlandse adoptieouders. Omdat ze, volgens de instanties, verlaten zijn door hun ouders en niemand in Bulgarije ze wil hebben.

Brandpunt Reporter deed de afgelopen maanden onderzoek in Bulgarije. We spraken met ouders en medewerkers van kindertehuizen. Met kinderbeschermers, advocaten, sociaal werkers en een lid van het parlement. En die vertellen een heel ander verhaal dan de instanties. Er zijn volgens hen wel degelijk Bulgaren die graag voor deze kinderen willen zorgen.

Volgens de Bulgaarse wet en het Internationale Adoptieverdrag mag adoptie alleen als er in Bulgarije zelf geen enkele mogelijkheid is het kind op te vangen. Hoe kan het dat er dan toch ieder jaar honderden kinderen aan het buitenland worden afgestaan? Houdt het land zich wel aan de regels?

Brandpunt Reporter over twijfelachtige adoptiepraktijken in Bulgarije.

## **Overig nieuws**

### **Politieke partijen willen stop op adoptie uit Bulgarije**

<http://reporter.kro.nl/seizoenen/seizoen-2015/afleveringen/18-10-2015>  
18 oktober 2015

"Controle is onvoldoende en regels worden niet altijd gevolgd"

De PvdA, SP, D66 en ChristenUnie vinden dat de adoptie van kinderen uit Bulgarije moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. De partijen stellen dit naar aanleiding van de uitzending van Brandpunt Reporter van vanavond, waarin verschillende betrokkenen vertellen dat de adoptieprocedures in Bulgarije niet altijd goed worden gevolgd. Sinds 2010 kwamen ruim 80 Bulgaarse kinderen naar Nederland.

Geen enkele bij adoptie betrokken instantie in Bulgarije, zegt goed te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Volgens betrokkenen gaan er daardoor kinderen naar het buitenland terwijl ze familie hebben in Bulgarije die voor ze wil zorgen. Dit mag niet volgens de Bulgaarse én internationale adoptiewetten.

Bulgaarse sociaal werkers, hulpverleners en een mensenrechtenadvocaat vertellen in Brandpunt Reporter dat kinderen te snel bij hun ouders worden weggehaald, vaak vanwege armoede. Vervolgens belanden de kinderen in een tehuis. Als ouders geen procedure starten, komen de kinderen automatisch beschikbaar voor adoptie. Maar veel ouders weten dat niet en het wordt ze ook niet verteld, zo blijkt uit de reportage.

De Bulgaarse Raad voor de Kinderbescherming bevestigt dat de procedures niet altijd gevolgd worden. Het Bulgaarse Ministerie van Justitie, die alle adopties moet goedkeuren, zegt in de uitzending deze procedures niet helemaal te kunnen controleren. Ook in de Bulgaarse politiek klinkt de oproep tot een stop. "Deze kinderen zouden in Bulgarije moeten blijven. Er wordt nu iets gedaan wat eigenlijk niet mag", aldus parlements lid Sultanka Petrova.

"Die procedure deugt dus onvoldoende om verantwoord door te gaan met adoptie uit dat land", zegt SP-Kamerlid Michiel van Nispen. De partij wil alle adopties nu stoppen. PvdA, D66 en de ChristenUnie willen dat er een onderzoek komt en dat de adopties uit Bulgarije lopende het onderzoek worden opgeschort. "Ik wil er echt zeker van zijn dat Nederland niet ongewild een rol speelt in een procedure die meer weg heeft van kinderhandel dan van goed gecontroleerde adoptie", aldus CU-Kamerlid Gert-Jan Segers. Magda Bernds van D66: "De adoptieketen en het ministerie moeten verantwoordelijkheid nemen en onderzoek doen naar de bevindingen van Brandpunt Reporter en kritisch bekijken of adoptie vanuit Bulgarije verantwoord is."

In de uitzending laat de stichting die alle adopties naar Nederland regelt, Kind & Toekomst, weten dat er geen problemen zijn met de procedures naar Nederland. Maar Tweede Kamerlid Khadija Arib van de PvdA zegt daar niet meer zeker van te kunnen zijn als er in Bulgarije dergelijke zorgwekkende verhalen worden verteld. "Het volgen van de formele procedures hoeft niet altijd te betekenen dat het belang van het kind voorop staat. Dus als een kind voor adoptie naar het buitenland gaat, kan het ontvangende land dat nooit echt controleren", aldus Arib.

## **Reactie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie**

<http://reporter.kro.nl/seizoenen/seizoen-2015/afleveringen/18-10-2015>  
18-10-2015

"Het ministerie heeft afgelopen week, naar aanleiding van informatie van Brandpunt, alle circa 30 dossiers van kinderen die de afgelopen twee jaar uit Bulgarije zijn geadopteerd nogmaals bekeken. Daaruit blijkt dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat er kinderen niet volgens de regels naar Nederland zijn gekomen. Ook hebben we aan de vergunninghouder gevraagd om nogmaals kritisch te bekijken of de uitzending aanleiding geeft voor verandering van hun werkwijze in Bulgarije.

Er wordt geen kind vanuit Bulgarije geadopteerd, zonder uitspraak van de Bulgaarse rechter. Deze rechter bepaalt, na afweging van het belang van het kind, of ouders uit de ouderlijke macht worden ontheven. In tweede instantie is het ook de rechter die de afweging maakt of adoptie in het belang van het kind is, alvorens de adoptie uit te spreken. Het Haagse Haags Adoptieverdrag van 29 mei 1993, ondertekend door zowel Bulgarije als Nederland, gaat ook uit van het zogenaamde 'vertrouwensbeginsel'. Dit houdt in dat iedere lidstaat er op mag vertrouwen dat de andere lidstaat datgene doet dat krachtens het verdrag wordt verwacht. Hier wordt ook van uitgegaan in de relatie met Bulgarije."

## **Staak adopties uit Bulgarije**

De Telegraaf  
18 okt 2015

De adoptie van kinderen uit Bulgarije moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. Daartoe roepen althans de PvdA, SP, D66 en ChristenUnie op naar aanleiding van een uitzending van Brandpunt Reporter zondagavond.

Volgens het programma zegt geen enkele bij adoptie betrokken instantie in Bulgarije goed te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Betrokkenen stellen dat er daardoor kinderen naar het buitenland gaan terwijl ze familie hebben in Bulgarije die voor ze wil zorgen. Dat mag zowel volgens de Bulgaarse als de internationale adoptiewetten niet. Sinds 2010 kwamen ruim tachtig Bulgaarse kinderen naar Nederland.

## **Achtergrondinformatie digitaal kamervraag nr 2015Z19522**

Vragen van het lid Arib (PvdA) aan de minister van Veiligheid en Justitie over adoptie van kinderen uit Bulgarije. (ingezonden 20 oktober 2015)


### **Inhoudsopgave**

<b>Geciteerde bron</b> .....	<b>1</b>
___Brandpunt reporter onderzoekt adoptie uit Bulgarije.....	1
 <b>Overig nieuws</b>	
Politieke partijen willen stop op adoptie uit Bulgarije.....	2
Stop adoptie uit Bulgarije' .....	3
Roep om staken adopties uit Bulgarije .....	3
Oproep om staken adopties uit Bulgarije.....	4

*Deze informatie wordt aangeleverd door de productie eenheid iv. Voor vragen of opmerkingen kun je contact opnemen met [informatieplein@minvenj.nl](mailto:informatieplein@minvenj.nl).*

### **Geciteerde bron**

#### **Brandpunt reporter onderzoekt adoptie uit Bulgarije**

- 18 oktober 2015, 22:35 - 23:10 uur
-  NPO 2

INFORMATIEF Bulgarije is de belangrijkste bron van adoptiekinderen voor Nederland en andere Westerse landen. Verloopt dit proces volgens de regels of gaat het feitelijk om kinderhandel? *Brandpunt reporter* onderzoekt de praktijk.

Verslaggever Myrthe Buitenhuis onderzocht het voor deze uitzending van *Brandpunt reporter*. Volgens internationale verdragen mogen adoptiekinderen pas naar het buitenland als niemand ze in eigen land wil hebben. Dat zijn de regels. Maar hoe werkt het in de praktijk?

#### **Toegenomen welvaart**

Het aantal adopties neemt internationaal al jaren af. Door toegenomen welvaart in veel landen is het aanbod van kinderen sterk gedaald. Bovendien is adoptie door allerlei schandalen in een kwaad daglicht komen te staan. Onderzoek van de Amerikaanse overheid schat dat alleen al in China jaarlijks 20.000 kinderen werden ontvoerd en vervolgens verkocht.

- Aflevering: 9 De Bulgaarse adoptie-industrie

## Overig nieuws

### Politieke partijen willen stop op adoptie uit Bulgarije

[http://tv-visie.be/inhoud/nederland/politieke-partijen-willen-stop-op-adoptie-uit-bulgarije\\_74431/](http://tv-visie.be/inhoud/nederland/politieke-partijen-willen-stop-op-adoptie-uit-bulgarije_74431/)

zondag 18 oktober 2015

### **De PvdA, SP, D66 en ChristenUnie vinden dat de adoptie van kinderen uit Bulgarije moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. De partijen stellen dit naar aanleiding van de uitzending van 'Brandpunt Reporter'.**

In die uitzending vertellen verschillende betrokkenen dat de adoptieprocedures in Bulgarije niet altijd goed worden gevolgd. Sinds 2010 kwamen ruim 80 Bulgaarse kinderen naar Nederland.

Geen enkele bij adoptie betrokken instantie in Bulgarije, zegt goed te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Volgens betrokkenen gaan er daardoor kinderen naar het buitenland terwijl ze familie hebben in Bulgarije die voor ze wil zorgen. Dit mag niet volgens de Bulgaarse én internationale adoptiewetten.

Bulgaarse sociaal werkers, hulpverleners en een mensenrechtenadvocaat vertellen in Brandpunt Reporter dat kinderen te snel bij hun ouders worden weggehaald, vaak vanwege armoede. Vervolgens belanden de kinderen in een tehuis. Als ouders geen procedure starten, komen de kinderen automatisch beschikbaar voor adoptie. Maar veel ouders weten dat niet en het wordt ze ook niet verteld, zo blijkt uit de reportage.

De Bulgaarse Raad voor de Kinderbescherming bevestigt dat de procedures niet altijd gevolgd worden. Het Bulgaarse Ministerie van Justitie, die alle adopties moet goedkeuren, zegt in de uitzending deze procedures niet helemaal te kunnen controleren. Ook in de Bulgaarse politiek klinkt de oproep tot een stop. "Deze kinderen zouden in Bulgarije moeten blijven. Er wordt nu iets gedaan wat eigenlijk niet mag", aldus parlementslid Sultanka Petrova.

'Die procedure deugt dus onvoldoende om verantwoord door te gaan met adoptie uit dat land', zegt SP-Kamerlid Michiel van Nispen. De partij wil alle adopties nu stoppen. PvdA, D66 en de ChristenUnie willen dat er een onderzoek komt en dat de adopties uit Bulgarije lopende het onderzoek worden opgeschort. 'Ik wil er echt zeker van zijn dat Nederland niet ongewild een rol speelt in een procedure die meer weg heeft van kinderhandel dan van goed gecontroleerde adoptie', aldus CU-Kamerlid Gert-Jan Segers. Magda Berndsen van D66: 'De adoptieketen en

het ministerie moeten verantwoordelijkheid nemen en onderzoek doen naar de bevindingen van Brandpunt Reporter en kritisch bekijken of adoptie vanuit Bulgarije verantwoord is.'

In de uitzending laat de stichting die alle adopties naar Nederland regelt, Kind & Toekomst, weten dat er geen problemen zijn met de procedures naar Nederland. Maar Tweede Kamerlid Khadija Arib van de PvdA zegt daar niet meer zeker van te kunnen zijn als er in Bulgarije dergelijke zorgwekkende verhalen worden verteld. 'Het volgen van de formele procedures hoeft niet altijd te betekenen dat het belang van het kind voorop staat. Dus als een kind voor adoptie naar het buitenland gaat, kan het ontvangende land dat nooit echt controleren', aldus Arib.

### **Stop adoptie uit Bulgarije'**

<http://nieuws.nl/algemeen/20151018/stop-adoptie-uit-bulgarije/>

18 oktober 2015 15:51

Laatste update: 18-10-2015 15:51

Door annika

Foto: Flickr.com Ana\_Cotta (CC BY 2.0)

De adoptie van kinderen uit Bulgarije moet stopgezet worden, aldus PvdA, SP, D66 en Christenunie. Naar aanleiding van een uitzending van Brandpunt Reporter, vinden dat er meer onderzoek gedaan moet worden naar de adoptiekinderen voordat ze naar Nederland komen.

Volgens het programma controleert geen enkele instantie bij adoptie uit Bulgarije of de adopties volgens de regels tot stand komen. Hierdoor zouden kinderen naar het buitenland gaan, terwijl ze in Bulgarije zelf nog familie hebben die voor ze wil zorgen. Dit mag volgens de Bulgaarse en internationale adoptiewetten niet. Sinds 2010 kwamen ruim 80 Bulgaarse adoptiekinderen naar Nederland.

### **Roep om staken adopties uit Bulgarije**

<http://www.ad.nl/ad/nl/1013/Buitenland/article/detail/4165796/2015/10/18/Roep-om-staken-adopties-uit-Bulgarije.dhtml>

18-10-15 - 14:08 bron: ANP © Thinkstock.

De adoptie van kinderen uit Bulgarije moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. Daartoe roepen althans de PvdA, SP, D66 en ChristenUnie op naar aanleiding van een uitzending van Brandpunt Reporter zondagavond.

Volgens het programma zegt geen enkele bij adoptie betrokken instantie in Bulgarije goed te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Betrokkenen stellen dat er daardoor kinderen naar het buitenland gaan terwijl ze familie hebben in Bulgarije die voor ze wil zorgen. Dat mag zowel

volgens de Bulgaarse als de internationale adoptiewetten niet. Sinds 2010 kwamen ruim tachtig Bulgaarse kinderen naar Nederland.

#### **Oproep om staken adopties uit Bulgarije**

Reformatorisch Dagblad

19 oktober 2015 maandag

**SECTION:** Blz. 4

**LENGTH:** 75 woorden

DEN HAAG (RD). De **adoptie** van kinderen uit **Bulgarije** moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. Daartoe roepen de PvdA, SP, D66 en ChristenUnie op na een uitzending van Brandpunt Reporter gisteravond. Volgens het programma zegt geen enkele instantie in **Bulgarije** te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Daardoor zouden er kinderen naar het buitenland gaan terwijl ze familie hebben die voor hen wil zorgen.

**\*Toelichting:**

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van Nispen (SP), ingezonden 20 oktober 2015 (vraagnummer 2015Z19520)

## **Achtergrondinformatie digitaal kamervraag nr 2015Z19520**

Vragen van het lid Van Nispen (SP) aan de minister van Veiligheid en Justitie over het adopteren van kinderen uit Bulgarije. (ingezonden 20 oktober 2015)


### **Inhoudsopgave**

<b>Geciteerde bron</b> .....	<b>1</b>
____Brandpunt reporter onderzoekt adoptie uit Bulgarije .....	1
 <b>Overig nieuws</b>	
Roep om staken adopties uit Bulgarije .....	2
Oproep om staken adopties uit Bulgarije.....	2
Politieke partijen willen stop op adoptie uit Bulgarije.....	3
'Stop adoptie uit Bulgarije' .....	4

*Deze informatie wordt aangeleverd door de productie eenheid iv. Voor vragen of opmerkingen kun je contact opnemen met [informatieplein@minvenj.nl](mailto:informatieplein@minvenj.nl).*

### **Geciteerde bron**

#### **Brandpunt reporter onderzoekt adoptie uit Bulgarije**

- 18 oktober 2015, 22:35 - 23:10 uur
-  NPO 2

INFORMATIEF Bulgarije is de belangrijkste bron van adoptiekinderen voor Nederland en andere Westerse landen. Verloopt dit proces volgens de regels of gaat het feitelijk om kinderhandel? *Brandpunt reporter* onderzoekt de praktijk.

Verslaggever Myrthe Buitenhuis onderzocht het voor deze uitzending van *Brandpunt reporter*. Volgens internationale verdragen mogen adoptiekinderen pas naar het buitenland als niemand ze in eigen land wil hebben. Dat zijn de regels. Maar hoe werkt het in de praktijk?

#### **Toegenomen welvaart**

Het aantal adopties neemt internationaal al jaren af. Door toegenomen welvaart in veel landen is het aanbod van kinderen sterk gedaald. Bovendien is adoptie door allerlei schandalen in een kwaad daglicht komen te staan. Onderzoek van de Amerikaanse overheid schat dat alleen al in China jaarlijks 20.000 kinderen werden ontvoerd en vervolgens verkocht.

- Aflevering: 9 De Bulgaarse adoptie-industrie

## Overig nieuws

### Roep om staken adopties uit Bulgarije

<http://www.pzc.nl/algemeen/binnenland/roep-om-staken-adopties-uit-bulgarije-1.5349114>

Geplaatst op

18 oktober 2015

Laatste update

18 oktober, 21:49

Fotograaf

Thinkstock

De adoptie van kinderen uit Bulgarije moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. Daartoe roepen althans de PvdA, SP, D66 en ChristenUnie op naar aanleiding van een uitzending van Brandpunt Reporter zondagavond.

Volgens het programma zegt geen enkele bij adoptie betrokken instantie in Bulgarije goed te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Betrokkenen stellen dat er daardoor kinderen naar het buitenland gaan terwijl ze familie hebben in Bulgarije die voor ze wil zorgen. Dat mag zowel volgens de Bulgaarse als de internationale adoptiewetten niet. Sinds 2010 kwamen ruim tachtig Bulgaarse kinderen naar Nederland.

### Oproep om staken adopties uit Bulgarije

Reformatorisch Dagblad

19 oktober 2015 maandag

**SECTION:** Blz. 4

**LENGTH:** 75 woorden

DEN HAAG (RD). De **adoptie** van kinderen uit **Bulgarije** moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. Daartoe roepen de PvdA, SP, D66 en ChristenUnie op na een uitzending van Brandpunt Reporter gisteravond. Volgens het programma zegt geen enkele instantie in **Bulgarije** te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Daardoor zouden er kinderen naar het buitenland gaan terwijl ze familie hebben die voor hen wil zorgen.

## **Politieke partijen willen stop op adoptie uit Bulgarije**

<http://reporter.kro.nl/seizoenen/seizoen-2015/afleveringen/18-10-2015/politieke-partijen-willen-stop-op-adoptie-uit-bulgarije>

"Controle is onvoldoende en regels worden niet altijd gevolgd"

De PvdA, SP, D66 en ChristenUnie vinden dat de adoptie van kinderen uit Bulgarije moet worden stopgezet totdat er verder onderzoek is gedaan. De partijen stellen dit naar aanleiding van de uitzending van Brandpunt Reporter van vanavond, waarin verschillende betrokkenen vertellen dat de adoptieprocedures in Bulgarije niet altijd goed worden gevolgd. Sinds 2010 kwamen ruim 80 Bulgaarse kinderen naar Nederland.

Geen enkele bij adoptie betrokken instantie in Bulgarije, zegt goed te kunnen controleren of adopties volgens de regels tot stand komen. Volgens betrokkenen gaan er daardoor kinderen naar het buitenland terwijl ze familie hebben in Bulgarije die voor ze wil zorgen. Dit mag niet volgens de Bulgaarse én internationale adoptiewetten.

Bulgaarse sociaal werkers, hulpverleners en een mensenrechtenadvocaat vertellen in Brandpunt Reporter dat kinderen te snel bij hun ouders worden weggehaald, vaak vanwege armoede. Vervolgens belanden de kinderen in een tehuis. Als ouders geen procedure starten, komen de kinderen automatisch beschikbaar voor adoptie. Maar veel ouders weten dat niet en het wordt ze ook niet verteld, zo blijkt uit de reportage.

De Bulgaarse Raad voor de Kinderbescherming bevestigt dat de procedures niet altijd gevolgd worden. Het Bulgaarse Ministerie van Justitie, die alle adopties moet goedkeuren, zegt in de uitzending deze procedures niet helemaal te kunnen controleren. Ook in de Bulgaarse politiek klinkt de oproep tot een stop. "Deze kinderen zouden in Bulgarije moeten blijven. Er wordt nu iets gedaan wat eigenlijk niet mag", aldus parlementslid Sultanka Petrova.

"Die procedure deugt dus onvoldoende om verantwoord door te gaan met adoptie uit dat land", zegt SP-Kamerlid Michiel van Nispen. De partij wil alle adopties nu stoppen. PvdA, D66 en de ChristenUnie willen dat er een onderzoek komt en dat de adopties uit Bulgarije lopende het onderzoek worden opgeschort. "Ik wil er echt zeker van zijn dat Nederland niet ongewild een rol speelt in een procedure die meer weg heeft van kinderhandel dan van goed gecontroleerde adoptie", aldus CU-Kamerlid Gert-Jan Segers. Magda Berndsen van D66: "De adoptieketen en het ministerie moeten verantwoordelijkheid nemen en onderzoek doen naar de bevindingen van Brandpunt Reporter en kritisch bekijken of adoptie vanuit Bulgarije verantwoord is."

In de uitzending laat de stichting die alle adopties naar Nederland regelt, Kind & Toekomst, weten dat er geen problemen zijn met de procedures naar Nederland. Maar Tweede Kamerlid Khadija Arib van de PvdA zegt daar niet meer zeker van te kunnen zijn als er in Bulgarije dergelijke zorgwekkende verhalen worden verteld. "Het volgen van de formele procedures hoeft niet altijd te betekenen dat het belang van het kind voorop staat. Dus als een kind voor adoptie naar het buitenland gaat, kan het ontvangende land dat nooit echt controleren", aldus Arib.

Brandpunt Reporter, zondagavond 18 oktober, 22.35 uur, NPO 2

## **'Stop adoptie uit Bulgarije'**

<http://nieuws.nl/algemeen/20151018/stop-adoptie-uit-bulgarije/>

18 oktober 2015 15:51

Laatste update: 18-10-2015 15:51

Door annika

Foto: Flickr.com Ana\_Cotta (CC BY 2.0)

De adoptie van kinderen uit Bulgarije moet stopgezet worden, aldus PvdA, SP, D66 en Christenunie. Naar aanleiding van een uitzending van Brandpunt Reporter, vinden dat er meer onderzoek gedaan moet worden naar de adoptiekinderen voordat ze naar Nederland komen.

Volgens het programma controleert geen enkele instantie bij adoptie uit Bulgarije of de adopties volgens de regels tot stand komen. Hierdoor zouden kinderen naar het buitenland gaan, terwijl ze in Bulgarije zelf nog familie hebben die voor ze wil zorgen. Dit mag volgens de Bulgaarse en internationale adoptiewetten niet. Sinds 2010 kwamen ruim 80 Bulgaarse adoptiekinderen naar Nederland.

10.2.e

- BD/CBJ/JIZ

**Van:** Stichting Kind en Toekomst | Directie 10.2.e @kindentoeekomst.nl>  
**Verzonden:** woensdag 25 november 2015 16:10  
**Aan:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Onderwerp:** RE: Procedurebeschrijving Bulgarije

Beste 10.2.e

In oktober rond de tv uitzending stuurde ik een aantal vragen aan Anido om mijn eigen informatie zo actueel mogelijk te hebben. Anido reageerde hier op en mogelijk is deze informatie precies wat jij kunt gebruiken? Het enige dat er niet in staat is dat de matching wordt gedaan door een Commissie op het Ministerie aldaar. Daar is Anido dus niet bij betrokken. Als de matching gedaan is en alle administratieve handelingen hiervoor zijn afgerond, ontvangt Anido het voorstel en krijgen wij van Anido hierover bericht.

Hier volgen de vragen en antwoorden:

*1. Who is taking away children out of the families at the moment families neglect their children?*

The Social Service as per the residential address of the biological is competent to take care of the child in case of abandonment – that is the perfect variant for the child. In case the child was abandoned on the street or at another place where there are no institutions, the Police provide urgent protection for 24 hours. During this period the Police is obliged to contact the nearest Child Protection Department at the local Social Service and to bring the child there. This department must immediately place the child somewhere: the first choice is a foster family, and if there is no suitable foster family – at a Residential Placement Center (the new type of centers for raising maximum of 15 children of a different age). The last option is an institution as per the age of the child (0-3, 4-7 and over 7 years of age).

For your information and in order to make it clear, please, see a diagram of the social services in Bulgaria:

<u>Agency for Social Assistance</u>	<u>Regional Directorates for Social Assistance</u>	<u>Social Assistance Directorates</u>	<u>Child Protection Departments</u>
(this is the “head” of the social services in Bulgaria)	(they are subordinates of the Agency)	(located in every municipality)	

*2. Does the fact that most families are Roma's plays a role in this process?*

I would not say that the process has been established and is functioning in this form because of the Roma ethnicity. This procedure was established in 2000 on the grounds of the Child Protection Act and is being constantly enhanced both with the development of the foster families and the National Strategy for closing orphanages (so called “institutions”) and their replacement with smaller shelters and foster families that was adopted in 2009. This program launched in 2010 and is expected to end in 2025, i.e., no institutions for children should exist at this time.

*3. Which chance do the parents or other family members of the children have to proof they are capable to raise their child or children themselves?*

Yes, the parents or other family members have such a chance though it is not an infinite one. From the date of abandoning the child the biological parents have 6 months to decide what to do and to suggest it to the corresponding authority. There are two possibilities: to take the child back and raise him/her or place the child with other family members that agree to raise him/her and are capable to do it. If the biological parents take no actions during these 6 months, the child is being entered in the registry for domestic adoptions and his/her adoption procedure is launched. This is stated in the new Family Code as of 2009 but yet most of the Social Services extend this 6-months period (sometimes up to 2 years) while making attempts (very often – in vain) to return the child to his biological (even extended) family.

10.2.g

*4. Do the Authorities give help to the families to re-organize their lives so that they can raise their children themselves? Which Authority is in charge in this process?*

I have to note that in Bulgaria all people whose income is under the minimum salary for the country or who are unemployed receive social allowance both for themselves and for raising their children (if any). The authority responsible for this is the “head” of the social services – The Agency for Social Assistance that provides this funding. However, children are being abandoned despite this financial support and in this case the question is about extra financial aid in addition to the regular financial support.

Such additional financial aid is provided only in case the biological parent had requested it and the social worker had assessed that this is the main reason for abandoning the child. In most cases there are families with many children who simply do not want to and are not capable to take proper care for their subsequent child. The share of families who had taken their children back after receiving such extra financial aid is a very small one – under 3%.

*5. Is there a Court case to formalize that the families lose their paternal rights? If so, what is the timeframe between taking away the children from the families and taking away their paternal rights.*

Yes, in Bulgaria there is a court procedure for revoking parental rights. BUT: in order to enter a child in the registry for domestic adoptions it is not necessary the biological parent to be deprived from parental rights. The grounds for entering a child in the registry is when his/her biological parent had taken no actions for his/her re-integration within 6 months after the child was abandoned.

Otherwise, the court may deprive biological parents from parental rights if:

- a) without a well-grounded reason he/she does not take care for his child and does not provide monetary support;
- b) the behavior of the parent puts at risk the personality, health, good-upbringing and property of the child.

In practice, the social service takes the child from the biological parent and places him/her in a foster family, residential type center or institution right after the court ruling becomes effective (14 days after being ruled if not appealed). If the court ruling is appealed – after the second ruling becomes effective. Also, this deprivation of parental rights is always temporary and is valid until the reasons for the deprivation had been resolved.

*6. What are the Authorities doing to place the children locally in Bulgaria? For how long will they try before the children become available for intercountry adoption?*

Pursuant to the Family Code, if within 6 months after abandoning the child the biological parents take no actions for his/her re-integration, the social services enter the child in the domestic register. Then a new 6-months term starts during which the social services make all efforts for finding suitable adoptive parents with usual residence in Bulgaria. However, if these 6 months had not passed but there already are 3 refusals from Bulgarian families, the social worker is entitled to transfer the documents of the child to the intercountry adoptions register.

*7. Are the relatives of the children aware that their child is going abroad?*

Pursuant to our legislation, neither the biological parents nor their family members should know where the children are adopted and such information is not provided to them. In practice, in small settlements it is possible such information to leak, however this is not proper.

Met vriendelijke groet,

Bertie Treur

Stichting Kind en Toekomst



Varsseveldseweg 2a  
7025 GB Halle  
Tel: +31 314 632080  
Fax: +31 314 631614  
Email: [10.2.e@kindentoekomst.nl](mailto:10.2.e@kindentoekomst.nl)  
Internet: [www.kindentoekomst.nl](http://www.kindentoekomst.nl)

**Van:** [10.2.e](mailto:10.2.e@minvenj.nl) BD/CBJ/JIZ [mailto:[10.2.e](mailto:10.2.e@minvenj.nl)@minvenj.nl]

**Verzonden:** woensdag 25 november 2015 13:28

**Aan:** Stichting Kind en Toekomst | Directie [10.2.e@kindentoekomst.nl](mailto:10.2.e@kindentoekomst.nl); Stichting Kind en Toekomst | [10.2.e@kindentoekomst.nl](mailto:10.2.e@kindentoekomst.nl)

**Onderwerp:** Procedurebeschrijving Bulgarije

Beste Bertie en/of [10.2.e](mailto:10.2.e@kindentoekomst.nl)

Zouden jullie mij kunnen voorzien van een (beknopte) procedurebeschrijving van de adoptieprocedures in Bulgarije?

Indien jullie nog nadere achtergrondinformatie hebben (wetgeving bv) die jullie makkelijk aan mij kunnen doen toekomen, zou dat fijn zijn.

Hartelijk dank alvast!

Met vriendelijke groet,

[10.2.e](mailto:10.2.e@kindentoekomst.nl)

bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Security and Justice

Programme  
**Delegatie V&J**

**2 December 2015, Wednesday**

- 14.00 Arrival Sofia Airport; pick-up by shuttle to Hotel Radisson SAS
- 16.30 ANIDO association, 14, Alabin str.
- 19.00 Dinner, Residence of the Dutch Ambassador, 31, Oborishte str.

**3 December 2015, Thursday**

- 10.00 Ministry of Justice, mrs Virginia Micheva, deputy minister, mrs 10.2.e  
director International Legal Child Protection and International Adoptions, 1, Slavjanska  
str.
- 11.15 Agency for Social Protection, 10.2.e director Child Protection, 10.2.e  
10.2.e, expert, Triaditsa str. 2
- 14.00 State Agency for Child Protection, 10.2.e, President, 10.2.e  
expert, Triaditsa str. 2



Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bezoek Directeur CBJ aan Bulgarije ihkv adoptie

Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische zaken  
Afdeling JIZ

Contactpersoon

10.2.e

Datum

2-4 december 2015

# Bespreekpunten ANIDO

Wie

10.2.e directrice ANIDO Association.

## Achtergrond

ANIDO is het adoptiebemiddelingsbureau in Bulgarije en de directe samenwerkingspartner van Stichting Kind en Toekomst. ANIDO ondersteunt aspirant-adoptiefouders (aao's) bij het bemiddelingsproces. Zij dienen de benodigde documenten in bij het Ministerie, zij ontvangen het kindvoorstel van de Ca Bulgarije en zoeken hierna het kind vaak nog zelf op om een aanvullende rapportage op te stellen, zij ondersteunen de aao's bij hun bezoek aan het kind en zij handelen de rechtbankprocedure af. Dit laatste doet ANIDO namens de aao's, waardoor deze niet zelf bij de zitting aanwezig hoeven te zijn.

## Reportage

ANIDO is door Brandpunt niet benaderd voor de reportage. ANIDO heeft richting Kind en Toekomst wel gereageerd op de reportage. ANIDO heeft o.a. het volgende aangegeven:

- De betreffende journaliste is eerder bij ANIDO langs geweest en heeft zich daar voorgedaan als aspirant-adoptiefouder. ANIDO heeft haar meermaals doorverwezen naar Kind en Toekomst, waardoor mevrouw uiteindelijk afhaakte.
- De directrice van het tehuis geeft in de reportage aan dat biologische ouders contact hebben gezocht, maar ANIDO heeft hier nooit iets over gehoord.
- De dame van het parlement, Sultana Petrova, vertelt in de reportage dat er veel wachtende Bulgaarse adoptiefouders zijn. In de ondertiteling staat "400" wachtende ouders. Volgens ANIDO is deze vertaling niet correct en betreft het slechts 40 binnenlandse ouders. Mw Petrova insinueert dat er gelijk interlandelijk wordt gematcht in plaats van eerst aan binnenlandse ouders. Volgens ANIDO is deze dame echter niet goed op de hoogte van de adoptieprocedure.
- ANIDO vindt de procedure in Bulgarije betrouwbaar. Als voorbeeld dragen ze aan dat bij de rechtbankprocedure bijna de helft van de documenten in een zaak bestaat uit rapporten van maatschappelijk werkers over hun bezoeken aan de biologische familie en hun pogingen om de kinderen terug te plaatsen.

## Doel van het gesprek

- Beeld vormen van de rol die ANIDO heeft in de adoptieprocedure
- Horen welk beeld ANIDO zelf heeft van de adoptieprocedure in Bulgarije
- Horen hoe ANIDO tegen de samenwerking met Nederland en Nederlandse adoptiefouders aan kijkt.

Onderwerp:	Bespreekpunten:
INTRO	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dank voor ontvangst</li> <li>• Benadrukken van positieve samenwerking en vertrouwen</li> </ul>
REPORTAGE	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat is het oordeel van ANIDO over de reportage?</li> </ul>
ADOPTIEPROCEDURE	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kan mevrouw de rol toelichten van ANIDO in de adoptieprocedure?</li> <li>• Welk beeld heeft ANIDO van de gehele adoptieprocedure in Bulgarije en de verdeling van de rollen binnen deze procedure?</li> <li>• Welk beeld heeft ANIDO van de rol van het Ministerie van Justitie?</li> <li>• Welk beeld heeft ANIDO van de rol van de sociale dienst?</li> <li>• Heeft ANIDO het idee dat de sociale dienst kan voldoen aan de hulpvraag van ouders?</li> <li>• Kaart ANIDO zelf wel eens misstanden aan bij het Ministerie?</li> <li>• En zo ja, om wat voor soort misstanden gaat het dan?</li> </ul>
SAMENWERKING NL	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoe verloopt de samenwerking met Stichting Kind en Toekomst?</li> <li>• Vindt ANIDO de Nederlandse adoptiefouders goed voorbereid op het adopteren van een Bulgaars kind?</li> <li>• Wat zou ANIDO willen meegeven aan de Nederlandse Centrale autoriteit?</li> </ul>
AFSLUITING	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Woord van dank</li> </ul>



Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bezoek Directeur CBJ aan Bulgarije ihkv adoptie

Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische zaken  
Afdeling JIZ

Contactpersoon

10.2.e

Datum

2-4 december 2015

## Bespreekpunten Ministerie van Justitie

### Wie

- Mw Virginia Micheva-Ruseva, Deputy Minister
- 10.2.e Directrice Department of International Legal Child Protection and Intercountry Adoptions

### Achtergrond

De Deputy Minister van Justitie is voorzitter van de Intercountry Adoption Council. De Intercountry Adoption Council is een speciale afdeling binnen het Ministerie. De council bestaat uit zes leden, dit zijn vertegenwoordigers van verschillende ministeries zoals Buitenlandse Zaken, Gezondheid, Onderwijs en Justitie.

De council is o.a. verantwoordelijk voor het maken van de match tussen het kind en de adoptiefouders. De council legt deze match voor aan de Centrale autoriteit. Tevens adviseert de council aan de Minister over het verlenen van de vergunningen aan de adoptiebemiddelingsbureaus. De Minister is daarnaast verantwoordelijk voor het houden van toezicht op de activiteiten van de bureaus. Dit doet het Ministerie o.a. door het uitvoeren van inspectiebezoeken. Ook kan de Minister schriftelijke aanwijzingen geven aan de bureaus.

De Centrale autoriteit is onderdeel van het Ministerie van Justitie. De Centrale autoriteit houdt een register bij van alle adoptabele kinderen. Er is zowel een register voor kinderen die lokaal geadopteerd kunnen worden, als voor interlandelijke plaatsing. Tevens houdt de Centrale autoriteit een register bij met alle aspirant-adoptiefouders. De Centrale autoriteit geeft ter goedkeuring van de match van de council een artikel 17 verklaring af voorafgaand aan de adoptie en een artikel 23 nadat de adoptie is uitgesproken.

### Reportage

10.2.e is geïnterviewd voor de reportage van Brandpunt. De Deputy minister heeft vervolgens een brief gestuurd aan de Nederlandse Ca, waarin zij navraag doet over de reportage en of de Nederlandse Ca hetzelfde over de procedure denkt als de journalisten. Hierop is een brief teruggestuurd waarin de lange en vruchtbare samenwerking is benoemd en het vertrouwensbeginsel conform het Haags verdrag.

Richting ANIDO heeft het Ministerie het volgende aangegeven nalv de reportage:

10.2.g

**Doel van het gesprek**

- Samenwerking bevorderen, nu deze lijkt te zijn aangetast door de reportage
- Benadrukken dat oordeel van de journalisten niet het oordeel is van ons Ministerie
- Beeld vormen van de adoptieprocedure in Bulgarije en de mate waarin het Ministerie hier zicht op heeft en toezicht op houdt.
- Beeld vormen van de rol van de Intercountry Adoption Council

Onderwerp:	Bespreekpunten:
INTRO	<ul style="list-style-type: none"><li>• Dank voor ontvangst</li><li>• Dank voor brief van 14 september jl.</li><li>• Vertrouwen uitspreken, samenwerking benadrukken</li></ul>
REPORTAGE	<ul style="list-style-type: none"><li>• Wat is de reactie van het Ministerie op de reportage en de wijze waarop deze tot stand is gekomen?</li><li>• In de reportage wordt genoemd dat veel politici zich zorgen maken over de adoptieprocedure, is dit beeld herkenbaar?</li></ul>
ADOPTIEPROCEDURE	<ul style="list-style-type: none"><li>• Kunt u de rol van Centrale autoriteit in de adoptieprocedure toelichten?</li><li>• Kunt u de rol van de Intercountry Adoption Council toelichten?</li><li>• Checkt het Ministerie of de kinderen die in de adoptieregisters staan geregistreerd ook daadwerkelijk adoptabel zijn?</li><li>• Hoe geeft het Ministerie uitvoering aan het subsidariteitsbeginsel?</li><li>• Welke voorwaarden worden door de Centrale autoriteit gesteld aan het goedkeuren van een match?</li></ul>

Onderwerp:	Bespreekpunten:
TOEZICHT	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoe houdt het Ministerie zicht op de verschillende uitvoerende instanties in het adoptiestelsel?</li> <li>• Zijn er wel eens misstanden geconstateerd door het Ministerie?</li> <li>• En zo ja, hoe wordt hier op gereageerd?</li> <li>• Hoe wordt door het Ministerie toezicht gehouden op de adoptiebureaus?</li> <li>• Heeft het Ministerie zicht op de uitvoering van de taken door de sociale dienst?</li> <li>• Is het Ministerie van mening dat de sociale dienst kan voldoen aan de hulpvraag van ouders?</li> </ul>
SAMENWERKING NL	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoe beoordeelt het Ministerie de samenwerking met Nederland?</li> <li>• Vindt het Ministerie de Nederlandse adoptiefouders goed voorbereid op het adopteren van een Bulgaars kind?</li> <li>• Wat vindt het Ministerie van de kwaliteit van de post-placement rapportages van NL ouders?</li> <li>• Hoe verklaart het Ministerie de stijging van het aantal Bulgaarse kinderen dat de afgelopen jaren naar NL is geadopteerd?</li> <li>• Wat zou het Ministerie willen meegeven aan de Nederlandse Centrale autoriteit?</li> </ul>
AFSLUITING	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Woord van dank</li> <li>• Voortzetten van een vruchtbare samenwerking</li> </ul>



Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bezoek Directeur CBJ aan Bulgarije ihkv adoptie

Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische zaken  
Afdeling JIZ

Contactpersoon

10.2.e

Datum

2-4 december 2015

# Bespreekpunten State Agency for Child Protection

## Wie

- 10.2.e President State Agency for Child Protection
- 10.2.e, expert

## Achtergrond

De "State Agency for Child Protection" (SACP) is opgericht in 2000, en operationeel sinds 1 januari 2001. SACP valt onder de Council of Ministers. Het agentschap heeft als doel om het kindbeschermingsstelsel in Bulgarije te coördineren en te monitoren. Hiermee heeft de SACP ook een toezichthoudende rol op de sociale dienst.

Taken van de SACP zijn o.a.:

- Het ontwikkelen van kindbeschermingsbeleid (in samenwerking met ministeries);
- Het ontwikkelen van nationale en regionale kindbeschermingsprogramma's en het monitoren van de implementatie hiervan;
- Ondersteuning bieden aan en richtlijnen opstellen voor de kindbeschermingsafdelingen van de sociale dienst;
- Opstellen van criteria en standaarden;
- Verstrekken van vergunningen aan bureaus die sociale diensten verlenen en deze diensten monitoren en controleren;
- Ontwikkelen en opstellen van relevante wet- en regelgeving.

## Reportage

Mevrouw 10.2.e is geïnterviewd voor de reportage van Brandpunt. Mw 10.2.e benoemt in de reportage onder meer dat zij signalen ontvangen dat de sociale dienst hun taken niet altijd evengoed kan uitvoeren.

## Doel van het gesprek

- Beeld vormen van de rol van de SACP in de adoptieprocedure;
- Beeld vormen van op welke manier de SACP toezicht houdt op de sociale dienst;
- Nagaan welke programma's/interventies SACP ontwikkelt met betrekking tot uithuisgeplaatste kinderen en het mogelijk maken van een terugkeer naar hun biologische ouders.

Onderwerp:	Bespreekpunten:
INTRO	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dank voor ontvangst</li> </ul>
REPORTAGE	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Heeft u de reportage gezien?</li> <li>• Zo ja, wat vindt u van reportage?</li> <li>• Wat vindt u ervan dat sociale dienst wordt neergezet als zwakste schakel?</li> </ul>
ROL SACP	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kunt u de rol van de SACP toelichten?</li> <li>• Kunt u specifiek de rol van de SACP in de adoptieprocedure toelichten?</li> <li>• Hoe houdt de SACP zicht op de sociale dienst en de wijze waarop zij hun werk uitvoeren?</li> </ul>
ADOPTIEPROCEDURE	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Welke programma's of interventies worden door SACP ontwikkeld en geïmplementeerd gericht op het ondersteunen van biologische ouders om voor hun eigen kinderen te kunnen zorgen?</li> <li>• Kan SACP en de sociale dienst voorzien in de hulpvraag van grote aantallen ouders?</li> <li>• Is SACP van mening dat er alles aan wordt gedaan om kinderen allereerst bij hun eigen ouders te laten opgroeien?</li> <li>• Wat is het oordeel van de SACP over de interlandelijke adoptieprocedure in Bulgarije?</li> </ul>
AFSLUITING	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Woord van dank</li> </ul>



Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bezoek Directeur CBJ aan Bulgarije ihkv adoptie

Directie Control, Bedrijfsvoering en Juridische zaken  
Afdeling JIZ

Contactpersoon

10.2.e

Datum

2-4 december 2015

## Bespreekpunten Sociale dienst

Wie

- 10.2.e Directeur afdeling Kinderbescherming
- 10.2.e expert

### Achtergrond

De sociale dienst is verantwoordelijk voor het uit huis plaatsen van kinderen en het in een pleeggezin of tehuis plaatsen van kinderen die worden afgestaan of zijn verlaten. De sociale dienst bestaat uit verschillende lagen (landelijk, regionaal en lokaal).

Wanneer biologische ouders binnen 6 maanden niets van zich laten horen, worden de kinderen door de lokale sociale dienst in het adoptieregister geplaatst (voor lokale adoptie). De regionale sociale dienst dient dit goed te keuren.

Vanaf het dat het kind is opgenomen in het lokale adoptieregister is het kind adoptabel. Al hoewel de verplichte 6 maanden is vastgelegd in de Family Code (Bulgaarse wetgeving) rekt de sociale dienst deze periode (soms tot aan 2 jaar) regelmatig om verdere pogingen te kunnen nemen om het kind terug te kunnen plaatsen bij zijn/haar biologische ouders.

Er vindt wederom een periode van 6 maanden plaats om het kind lokaal te kunnen plaatsen. De sociale dienst zet zich er voor in om een dergelijke plaatsing te bewerkstelligen. Na die 6 maanden, of nadat drie lokale adoptiegezinnen het matchingsvoorstel hebben geweigerd, wordt het kind opgenomen in het intercountry adoptie register en kan het kind buiten Bulgarije worden geplaatst.

### Reportage

De sociale dienst is volgens de journalisten benaderd voor een interview, maar wenste hier niet op in te gaan. De sociale dienst is in de reportage neergezet als de zwakste schakel. Zij zouden biologische ouders niet goed informeren, kinderen zouden te pas en te onpas in het adoptieregister worden geplaatst, er zouden niet eerst lokale gezinnen worden gezocht maar meteen over worden gegaan tot een interlandelijke plaatsing.

### Doel van het gesprek

- Helderheid verkrijgen over de procedure die de sociale dienst doorloopt om:
  - o kinderen uit huis te plaatsen
  - o kinderen weer terug te plaatsen bij hun biologische ouders
  - o kinderen in het adoptieregister te plaatsen
  - o biologische ouders te informeren, ook indien zij analfabeet zijn
  - o kinderen in een Bulgaars gezin te plaatsen

Onderwerp:	Bespreekpunten:
INTRO	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dank voor ontvangst</li> </ul>
REPORTAGE	<ul style="list-style-type: none"> <li>Is de sociale dienst op de hoogte van de reportage?</li> <li>Zo ja, wat vindt de sociale dienst van de reportage?</li> <li>Wat vindt u ervan dat sociale dienst wordt neergezet als zwakte schakel?</li> </ul>
ROL SOCIALE DIENST	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kunt u de rol van de sociale dienst toelichten?</li> <li>Welke pogingen onderneemt de sociale dienst om een kind terug te plaatsen bij zijn/haar ouders?</li> <li>Hoe worden biologische ouders op de hoogte gesteld van het feit dat het kind in het adoptieregister is opgenomen?</li> <li>Wordt rekening gehouden met het feit dat sommige biologische ouders analfabeet zijn?</li> <li>Welke pogingen onderneemt de sociale dienst om een kind te plaatsen bij een Bulgaars gezin?</li> <li>Kan de sociale dienst voldoen aan de hulpvraag van grote aantallen ouders?</li> <li>Hoe houdt het landelijke kantoor van de sociale dienst zicht op de uitvoer van de taken door de lokale en regionale diensten?</li> </ul>
ADOPTIEPROCEDURE	<ul style="list-style-type: none"> <li>Wanneer wordt een kind in het register voor interlandelijke adoptie geplaatst?</li> </ul>

Onderwerp:	Bespreekpunten:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat gebeurt er indien biologische ouders zich melden nadat het kind in het interlandelijke adoptie register is geplaatst?</li> <li>• Wat is het oordeel van de sociale dienst over de interlandelijke adoptieprocedure in Bulgarije?</li> </ul>
AFSLUITING	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Woord van dank</li> </ul>



# verslag

Gesprek met ANIDO

Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Contactpersoon**

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**

8 december 2015

**Notulist**

10.2.e

Omschrijving  
Vergaderdatum en -tijd  
Vergaderplaats

Gesprek met ANIDO  
3 december 2015, 16.30 uur  
Adviseur Centrale autoriteit Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Aanwezig**

- Tom van Oorschot, *ambassadeur*
- Hans Leenders, *directeur CBJ*
- 10.2.e, *adviseur Centrale autoriteit*
- 10.2.e, *directrice ANIDO*
- 10.2.e, *plaatsvervangend directeur*
- Tolk ambassade
- Tolk ANIDO
- 

**ANIDO**

ANIDO is een adoptiebemiddelingsbureau, die buitenlandse aspirant-adoptiefouders begeleidt bij de adoptie van een kind uit Bulgarije. Hier is altijd ook een bureau uit het land van de adoptiefsouders bij betrokken (in het geval van Nederland is dit Stichting Kind en Toekomst). ANIDO heeft tolken in de taal van elk land waar zij mee werken, dit is voor begeleiding van de adoptiefouders. Elke laatste vrijdag van de maand vindt bijeenkomst met alle tolken plaats, om problemen te bespreken.

**Reactie op reportage**

ANIDO was erg verontwaardigd over de reportage. Al bijna 20 jaar houden zij zich bezig met interlandelijke adoptie. Zij zijn goed op de hoogte van het stelsel van nationale adoptie. Zij zijn ook veel betrokken geweest bij het ontwerpen van wet- en regelgeving gericht op het stelsel van uithuisplaatsen van kinderen. In de reportage is veel uit de context geplaatst.

De betreffende journaliste is bij ANIDO op kantoor geweest, zij heeft zich voor gedaan als aspirant-adoptiefouder. Hans biedt hiervoor zijn excuses aan. Dit vindt ANIDO nergens voor nodig. Zij zijn dankbaar voor het feit dat we als collega's met elkaar in gesprek kunnen.

Het parlementslid die in de reportage aan het woord komt, kent mevrouw 10.2.e niet. Wel zag ze haar de volgende dag iets zeggen op tv over

houtbewerkingsindustrie, dus de vraag is of ze wel zo veel van adoptie weet als zij beweert. Het parlementslid zei dat er een moratorium moet komen op interlandelijke adoptie, zodat kinderen bij Bulgaarse gezinnen kunnen worden geplaatst. Mevrouw 10.2.e geeft aan dat als mevrouw er verstand van had gehad, ze had kunnen weten dat dit altijd eerst wordt geprobeerd. Er zijn wel politici die goed op de hoogte zijn, maar die kwamen niet aan het woord. Er is een kundige juridische groep in het parlement die werkt aan aanpassing van adoptie wet- en regelgeving.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

In de reportage kwam aan bod dat armoede geen reden zou moeten zijn om kinderen uit huis te plaatsen. Volgens ANIDO is er geen één maatschappelijk werker die kinderen uit huis plaatst vanwege armoede. Een maatschappelijk werker grijpt pas in zodra er een signaal is dat een kind verlaten is. De politie staat de sociale dienst bij bij het uithuisplaatsen van een kind, wanneer deze zich in een kwetsbare situatie bevindt. De politie moet een proces verbaal opstellen voor een vondeling of bv bij verkrachting.

#### **De sociale dienst**

ANIDO licht de structuur van de sociale dienst toe. Er is een landelijke dienst, dit is het hoofdkantoor. Daaronder vallen 28 regionale diensten. Hieronder vallen nog lokale diensten, 260 in totaal. Elke laag binnen de sociale dienst houdt zicht op de laag er onder. Binnen elke dienst bestaan er verschillende afdelingen. Bv sociale ondersteuning, werkloosheid, bescherming van kinderen. De sociale dienst komt bij de gezinnen thuis. Er is een maatschappelijk werker voor het kind zelf en één die voor het biologische gezin werkt om samen te kijken naar de mogelijkheden.

De sociale dienst biedt geen financiële steun aan ouders. De sociale dienst werkt met een team van pedagogen, psychologen en in grote steden met centra voor sociale- en opvoedondersteuning.

10.2.g

#### **Afstand en verlating**

Profiel van biologische ouders die kinderen verlaten:

- minderheden
- zeer basale levensomstandigheden
- geld dat ze krijgen ter ondersteuning wordt gebruikt voor voeding
- gezinnen met meerdere kinderen: tien of meer
- geen behoefte om te zorgen voor de kinderen

Slechts een klein deel van de biologische ouders die hun kinderen verlaten wil wel zorgen voor hun kinderen, maar heeft de financiële middelen niet. Dan is re-integratie bijna altijd succesvol. Kinderen worden alleen geadopteerd als ouders zelf geen enkele mate van interesse tonen en geen passende opvoeding bieden, ook niet met ondersteuning. Er kijken altijd meerdere mensen naar het gezin en het kind. De maatschappelijk werker stelt iets vast in een rapport, ongeveer 10 pagina's, en dit rapport wordt voorgelegd aan de lokale sociale dienst en goedgekeurd door de regionale directie.

Wanneer een kind wordt gevonden, is het gezin vaak niet bekend. Dan wordt het kind bij een pleeggezin geplaatst, indien er geen pleeggezin is dan in een "centrum", soort beschermde woonvorm waar niet meer dan 15 kinderen wonen. Pas na plaatsing wordt gezocht naar de biologische familie.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

Als een kind in een pleeggezin of instelling wordt opgenomen, op basis van een rapport dat door sociale dienst is opgesteld, volgt daarna het bevel van de directeur van de sociale dienst en daarna heeft de maatschappelijk medewerker 30 dagen om plaatselijke rechtbank te benaderen die de rechterlijke beslissing moet nemen over het kind.

Er is een onderzoek gaande door de sociale dienst naar kinderen die in pleeggezinnen zijn geplaatst in heel Bulgarije, hoeveel van deze kinderen adoptabel zijn en hoeveel derhalve kunnen worden ingeschreven in het register. Een pleeggezin krijgt geldt voor het zorgen voor het kind. Het betreft geen langdurige pleegzorg. Er wordt jaarlijks een contract getekend door het pleeggezin. De plaatsing kan elk moment onderbroken worden. De structuur van pleeggezinnen is opgericht als alternatief voor tehuisen en niet als alternatief voor adoptie.

#### **Re-integratie**

Ongeveer vijf jaar geleden is nieuw beleid gekomen met betrekking tot re-integratie van kinderen in hun biologische familie. Dit is meestal succesvol bij gezinnen die niet onder minderheden vallen. Het is de bedoeling dat binnen 18 maanden het kind re-integreert bij ouders of bij familie. In die periode worden er veel brieven geschreven en wordt er een sociaal programma opgesteld voor ondersteuning van het gezin. Indien de biologische familie niet wil zorgen voor het kind of indien er een risico bestaat, dan pas wordt overgegaan naar nationale adoptie. Dit betreft een lang proces, waar veel instanties bij betrokken zijn. Er kan volgens ANIDO dan ook niet worden beweerd dat kinderen zomaar worden weggenomen bij hun familie.

#### **Minderheden**

Bulgarije neemt deel aan EU projecten om analfabetisme tegen te gaan. Hier zijn ook veel scholen en programma's op ingericht, maar vooruitgang boeken is lastig. Bij de gemeentes zijn aparte afdelingen die bedoeld zijn aan burgers om uit te leggen wat hun rechten en plichten zijn. Juist de minderheden kennen hun rechten dus eigenlijk beter dan de rest van de bevolking. Minderheden betalen geen elektriciteit, geen belasting. Maar krijgen wel steeds meer wensen. Mevrouw 10.2.e kan zich niet vinden in de mevrouw in de reportage zegt dat zij papieren heeft ontvangen van de overheid, maar niet weet wat er in staat. Want alles wordt heel vaak uitgelegd.

Voor ieder kind krijgt een ouder kinderbijslag. Maar dit geldt alleen voor kinderen die in het gezin wonen, dus niet als je je kind verlaat of deze in een tehuis wordt geplaatst. Dit kan dus een beweegreden zijn voor ouders om kinderen terug te krijgen.

10.2.g + 11.1

#### **Problemen**

10.2.g + 11.1

10.2.g + 11.1

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

10.2.g + 11.1

De sociale dienst doet meer voor het kind dan in de reportage wordt gesteld. Maatschappelijk werkers maken zich zorgen of zij hun taken goed hebben uitgevoerd, voordat het kind wordt aangeboden voor adoptie.

**Datum**  
8 december 2015

10.2.g + 11.1

### **Samenwerking NL**

Mevrouw 10.2.e geeft aan een hele goede samenwerking te hebben met Kind en Toekomst. ANIDO werkt in zeven verschillende landen. Zij werken het makkelijkst met Kind en Toekomst. Ze vinden de documenten uit Nederland heel accuraat. Er sprake van een duidelijke werkwijze tussen ANIDO en Kind en Toekomst. ANIDO vindt adopties met Nederland het meest helder, met accurate en exacte termijnen. Ouders die naar Bulgarije komen zijn zeer goed voorbereid. Mevrouw 10.2.e heeft veel van de directrice van Kind en Toekomst geleerd.

ANIDO heeft niet het idee dat dossiers van de Nederlandse aspirant-adoptiefouders door de adoption council apart worden gelegd sinds reportage. Wat dat betreft is er dus geen reden voor zorgen. Er zijn Nederlandse ouders die al 5 jaar wachten op een kind uit Bulgarije. Dus hoe kan in de reportage worden gesteld dat kinderen te snel interlandelijk worden geplaatst?

De gerechtelijke uitspraak bestaat uit 10-12 pagina's. Hierin wordt de gehele weg beschreven die het kind heeft doorlopen. Ouders kunnen dus de hele geschiedenis van het kind inzien na de adoptie uitspraak.

### **Ministerie**

Voor het gesprek met het Ministerie geeft mevrouw 10.2.e dat the deputy minister voorheen rechter was, waarbij zij onder ander verantwoordelijk was voor het uitspreken van adopties, ook naar Nederland. Tevens heeft zij gewerkt bij het Europees gerechtshof in Belgrado. Zij spreekt goed Engels en is heel betrokken bij toekomst van kinderen. Zij heeft een werkgroep geïnitieerd voor wijziging van de Family code. Het zal voor haar belangrijk zijn om te horen dat wij geen twijfels hebben over de Bulgaarse wet- en regelgeving.

10.2.g + 11.1

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015



# verslag

## Gesprek met sociale dienst

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

### Contactpersoon

10.2.e  
Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

### Notulist

10.2.e

Omschrijving  
Vergaderdatum en -tijd  
Vergaderplaats  
Aanwezig

Gesprek met sociale dienst  
3 december 2015, 11.15 uur  
Sofia, Bulgarije

- Tom van Oorschot, *ambassadeur*
- Hans Leenders, *Directeur CBJ*
- 10.2.e *adviseur Centrale autoriteit*
- 10.2.e *Directeur Kinderbescherming,  
Hoofdkantoor Sociale Dienst*
- 10.2.e *expert Kinderbescherming,  
Hoofdkantoor Sociale Dienst*
- ... *Directeur Regionale Sociale Dienst*
- ... *expert Regionale sociale dienst*
- 10.2.e *Directeur lokale sociale dienst*
- ... *expert lokale sociale dienst*
- Tolk

### Structuur en verantwoordelijkheden sociale dienst

De sociale dienst valt onder het Ministerie van Werkgelegenheid. Ze verzorgen sociale hulp aan kwetsbare groepen, de integratie van mensen met een beperking en de uitvoer van kinderscherming. Eén van de belangrijkste taken: procedure voor nationale adoptie. Op lokaal niveau: social protection (social assistance benefits), hulp voor mensen met een beperking en kinderscherming. Voor dit laatste ligt de verantwoordelijkheid bij zijn directoraat. De sociale dienst bestaat uit één hoofdkantoor, 28 regionale kantoren en 147 lokale kantoren. Het hoofdkantoor van de sociale dienst zit niet in de uitvoer, maar stelt onder andere beleid op. De werkwijze van de sociale dienst vastgelegd in family code.

Vrij recent is er beleid aangepast omdat er zoveel kinderen in tehuizen zaten. Bulgarije heeft zich de afgelopen jaren erg ingezet om kinderen uit tehuizen te krijgen en in een gezin te plaatsen, bij pleegouders of in een gezinswoning. Nu is er nog maar één tehuis in Sofia. In Bulgarije zijn er 2400 pleegouders.

### Uithuisplaatsing kinderen

Wat gebeurt er wanneer een signaal komt dat er een risico is voor het kind? Indien een kind risico loopt, is de sociale dienst verplicht om binnen tien dagen een eerste check te doen. Binnen 19 dagen moet de sociale dienst met een plan

van aanpak komen. Belangrijkste taak: alle mogelijkheden onderzoeken om de familie te ondersteunen, zodat het kind in zijn eigen familie kan opgroeien. Sociale ondersteuning, financiële ondersteuning, hulp bij het zoeken naar werk, hulp bij onderkomen. Hulp wordt niet altijd geaccepteerd, soms is het een keuze om op de straat te leven. Maar voor een kind mag dit geen keuze zijn. Dan grijpt de sociale dienst in. Ze werken samen met ngo's. Ook indien psychologische hulp noodzakelijk is, of deelname aan hulpgroepen. In elke casus wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn van de ouders om het zelf te doen, met hulp. Er zijn ouders die heel onverantwoordelijk zijn, die kinderen in gevaar brengen. Voorbeeld van een moeder die in het buitenland gaat werken, vader onbekend, en kinderen bij anderen achterlaat. Ander voorbeeld van moeder die in ziekenhuis bevalt en geen ID bij zich heeft, ze gaat er vandoor en is er niks over het kind bekend. Ze werken veel samen met de ziekenhuizen. Indien een moeder zwanger is waarvan al bekend is dat zij zich in een risicovolle situatie begeeft, wordt er al hulp geboden. Wanneer een ziekenhuis signaleert dat een moeder haar kind wilt achterlaten, wordt dit gemeld bij de sociale dienst. Binnen 24 uur is de sociale dienst verplicht om verlaten tegen te gaan, dus medewerker van de sociale dienst gaat er naar toe om met de moeder te praten. Ze wordt medegedeeld welke mogelijkheden voor ondersteuning er zijn op een manier die zij kan begrijpen. Dus niet over wettelijke voorwaarden etc. Er worden basale behoeftes aan moeder aangeboden. In veel gevallen is er sprake van succesvolle interventies.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

Indien moeder haar kind toch verlaat, wordt een kindbeschermingsmaatregel verzocht. Indien moeder ergens anders is bevallen dan waar ze vandaan komt, wordt ook altijd die lokale sociale dienst verzocht onderzoek te verrichten. Indien er een pleeggezin is, gaat het kind naar een gezin en anders naar een kleine instelling en als laatste optie een tehuis. Er wordt uitgezocht of familie het kind wil opnemen. Indien dit het geval is, dan moet de familie hiertoe een verzoek indienen. De omstandigheden van dit familielid moeten onderzocht worden, om er zeker van te zijn dat het een veilige plaatsing is. Ook wanneer een kind reeds geregistreerd is, blijft de sociale dienst pogingen ondernemen om een kind bij de familie te plaatsen. De familie en omstandigheden worden altijd onderzocht. De plaatsing bij een familielid wordt ook uitgesproken door de rechter.

#### **Opname kind in adoptieregister**

Door de wijziging van de family code kan een kind geadopteerd worden zonder toestemming van ouders, namelijk indien een kind verlaten is of indien een ouder geen goede zorg draagt voor het kind en zijn ouderlijk gezag niet goed uitvoert. Kinderen die niet meer bij hun biologische ouders wonen, kunnen in het adoptieregister worden geplaatst na 6 maanden, indien de ouder niet zijn best heeft gedaan om het kind terug te krijgen. In de ogen zou van de sociale zou die 6 maanden voldoende moeten zijn. Binnen een maand wordt een verzoek ingediend bij de rechtbank om een kind uit huis te plaatsen. In alle gevallen moet de rechtbank de biologische ouders verzoeken om op te dagen. In de meeste gevallen komen ouders opdagen, indien ze bekend zijn. Tijdens dit proces worden ze geïnformeerd dat indien ze geen actie ondernemen, het kind uit huis wordt geplaatst. Ze kunnen om hulp vragen. De betreffende paragraaf uit de family code wordt voorgedragen. Dus: alle ouders zijn op de hoogte van wat de procedure is. De sociale dienst is verplicht om de orders aan ouders te overhandigen. En ze doen er ook daadwerkelijk alles aan om deze orders te overhandigen. Ouders kunnen in bezwaar tegen deze orders.

Pas wanneer alles is geprobeerd komt het kind in het register voor lokale adoptie. Aan het eind van de 6 maanden worden ouders opnieuw geïnformeerd op een passende manier. Dit betekent dat de maatschappelijk werker er naar toe gaat. Uiteraard kan dit alleen wanneer ouders op het betreffende adres zijn. Ook op vorige adressen wordt gezocht. Indien moeder niet gevonden wordt, dan wordt het formulier dus niet overhandigd, maar wel achtergelaten.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

### **Lokale adoptie procedure**

Lokale adoptie begint bij de lokale diensten. Hier kunnen Bulgaarse aspirant-adoptiefouders zich aanmelden. Hier vindt ook de voorlichting en het gezinsonderzoek plaats. Hier wordt bepaald of aao's in het register komen. Aao's komen eerst in het lokale register en daarna in het regionale register. De kinderen die voor adoptie in aanmerking komen, komen ook eerst lokaal en daarna in het regionale register.

**Datum**  
8 december 2015

Het adoptieregister wordt bijgehouden op het regionale niveau. Hier bevindt zich ook het register voor lokale adoptiefouders. Er is een lokale adoptie council, geleid door de directeur van regionale sociale dienst. De lokale adoptie council bestaat uit externe mensen die niet betrokken zijn geweest bij de uithuisplaatsing: jurist, dokter, psycholoog (bv van ngo) en directeur van het tehuis waar het kind verblijft. Bedoeling om het zo transparant en onafhankelijk mogelijk te houden. De council gaat over de matching. Een match moet worden voorgelegd aan de directeur van de regionale sociale dienst.

De match is afhankelijk van het belang van het kind, de voorkeuren van adoptiefouders en de plek op de wachtlijst. Er worden ouders voor het kind gezocht en niet andersom. Voor ieder kind worden ongeveer 3 à 5 kandidaten bekeken. Dan bekeken welke adoptiefouders het beste is voor het kind. En ook de plek op wachtlijst wordt meegenomen. Beslissing wordt genomen door een stemming, 2/3 van de council moet akkoord gaan. Nadat een beslissing is genomen door de council, maar voordat de rechter de adoptie heeft uitgesproken, kan de biologisch familie nog steeds van zich laten horen. De rechter kan altijd beslissen om de adoptie niet uit te spreken, wanneer deze denkt dat er iets mis is gegaan in de procedure.

Er hebben sinds de nieuwe Family code (?) in totaal 1530 lokale adopties plaatsgevonden. Meer dan 300 hiervan waren in Sofia. Elke maand zijn er nieuwe aanmeldingen van aspirant-adoptiefouders, ongeveer 30 à 40. Aspirant adoptiefouders kunnen alleen regionaal geregistreerd worden in hun eigen regio of ook voor andere regio's of landelijk. Zij kunnen dit zelf bepalen. Aangeraden wordt om landelijk te registreren. De sociale dienst is ook verantwoordelijk voor nazorg, het monitoren van de adoptiefouders en hoe het met het kind gaat. Er is ondersteuning beschikbaar voor ouders.

In 2014 zijn er 670 kinderen lokaal geplaatst, in 2013 waren het 705 kinderen en in 2012 betrof het 680 kinderen. In de eerste 10 maanden van 2015 hebben er 520 lokale adopties plaatsgevonden

### **Interlandelijke adoptie**

Indien na zes maanden geen lokale adoptiefouders worden gevonden, worden de kinderen eerst op de website geplaatst, zodat lokale adoptiefouders hierop kunnen reageren. Bulgaarse adoptiefouders reageren veel alleen al op jonge,

gezonde en Bulgaarse kinderen. Oudere kinderen (boven 7 jaar) en kinderen met special need kunnen niet lokaal geplaatst worden.

Vanuit Sofia zijn er 6 à 7 kinderen internationaal geadopteerd. Ongeveer 1/3 à 1/4 van de adoptabele kinderen wordt internationaal geadopteerd.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015



# verslag

Gesprek met State Agency of Child Protection

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

## Contactpersoon

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

## Datum

8 december 2015

## Projectnaam

Werkbezoek Bulgarije ihkv  
interlandelijke adoptie

## Notulist

10.2.e

Omschrijving  
Vergaderdatum en -tijd  
Vergaderplaats  
Aanwezig

Gesprek met State Agency of Child Protection  
8 december 2015, 14.30 uur  
Sofia, Bulgarije

- Tom van Oorschoot, *ambassadeur*
- Hans Leenders, *directeur CBJ*
- 10.2.e *adviseur Centrale autoriteit*
- 10.2.e *Chief secretary*
- ... *Hoofd van de afdeling kinderrechten*
- Tolk

## Taken State agency of Child Protection

De kinderbescherming valt onder de council of ministers. Hun taken zijn begeleiding, coördinatie en controle uit op het gebied van kinderrechten. Zij houden er controle op dat kinderrechten worden nageleefd. De kinderbescherming doet tevens aan kwaliteitsbewaking. Alle sociale diensten hebben een vergunning nodig, afgegeven door de president van de kinderbescherming. De kinderbescherming stelt richtlijnen op voor diensten die met kinderen werken, voor de sociale dienst en ook voor adoptie bemiddelingsbureaus.

Wat de kinderbescherming kan controleren is het onderdeel van de sociale diensten die met ouders en kinderen werken (bijv mbt adoptiezorg). Het is de plicht van de kinderbescherming om aan hen methodologische ondersteuning te bieden. De kinderbescherming controleert alle scholen, kinderopvang, gezondheidsinstellingen, alle diensten die sociale ondersteuning bieden aan kinderen en instellingen waar kinderen worden opgevangen. Ze hebben echter geen controle op regionale sociale diensten, daar waar de adoptieregisters worden bijgehouden.

10.2.g + 11.1

10.2.g + 11.1

Er is onduidelijkheid over de overeenkomst tussen naam de State Agency of Child Protection en de afdeling Child Protection binnen de sociale dienst. Ondanks dat de kinderbescherming al 15 jaar bestaat, moeten ze nog uitleggen dat de werkers binnen de sociale dienst niet hun medewerkers zijn. Ze proberen wel om hen beter hun werk te kunnen laten uitvoeren. Maar ze sturen hen niet aan. Indien de kinderbescherming constateert dat iets niet goed gaat, kan de president een aanwijzing geven. En dit wordt zeker ingezet, eigenlijk bij elke check. Positief instrument. Er is een termijn aan de aanwijzing gekoppeld, waar binnen

verbetering moet zijn opgetreden, dit wordt vaak nog gecheckt. Eerst was het zonder sanctie, maar nu kunnen ze een boete opleggen. Opbrengst gaat naar een medisch kinderfonds.

### Working groups

Er is in Bulgarije veel regelgeving op het gebied van adoptie, vergeleken met andere landen. 10.2.g + 11.1 Daarom zet de kinderbescherming zich in via working groups:

- o Er zijn working groups ingesteld met de betrokken instanties om kinderen beter voor te bereiden op de adopties. In alle tehuizen en bij de sociale dienst wordt gecheckt hoe de kinderen worden voorbereid op hun adoptie, dit is een lopend proces.
- o 10.2.g
- o Binnen het ministerie is er een working group die werkt aan mogelijke aanpassing van de family code.

10.2.g + 11.1

### Intercountry adoption council

De kinderbescherming heeft geen invloed op de opname van kinderen in het register. Daarom is belangrijk om iemand van de kinderbescherming in de intercountry adoption council te hebben. Om ervoor te zorgen dat de rechten van het kind worden beschermd en wordt gewaarborgd dat de juiste ouders worden gevonden. De kinderbescherming wil er zeker van zijn dat interlandelijke adoptie de laatste oplossing is. De chief secretary is onderdeel geweest van de intercountry adoption council. Nu is zij vervangen door het hoofd van de afdeling kinderrechten. Zij is al 5 jaar betrokken, eerst als vervanger nu als vaste deelnemer.

2/3 van de council moet het eens zijn met de voorgestelde matching. Er worden altijd meerdere mogelijke adoptiefouders besproken. De deelnemers weten niet welk adoptiebemiddelingsbureau bij een ouderpaar hoort, dus hier worden ze niet door invloed. De council tracht zeer transparant te zijn. Zo mag ook iemand van het hoofdkantoor van de sociale dienst meekijken met de council, maar deze mag niet meestemmen. De kinderbescherming probeert de regelgeving te verbeteren,

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

zodat de intercountry adoption council nog transparanter wordt zodat alle twijfels over bv corruptie worden weggenomen.

#### **Interlandelijke adoptieprocedure**

De regels voor interlandelijke adopties zijn strenger en worden beter toegepast. Moeilijk plaatsbare kinderen zijn kinderen met special needs en oudere kinderen (ouder dan 7 jaar). Helaas worden weinig van dit soort kinderen lokaal geadopteerd. In Bulgarije worden Roma kinderen gestigmatiseerd en de nationale adoptiefouders willen jonge Bulgaarse kinderen. De kinderbescherming probeert deze houding te veranderen.

Kan de kinderbescherming verzekeren dat alle adoptie procedures in het belang van het kind zijn en bijvoorbeeld niet in het belang van ouders? Bij de check die de kinderbescherming doet staat het belang van het kind altijd voorop. Zij doen er alles om aan dit bereiken. Het hoofd kinderrechten is de meest moeilijke deelnemer aan de council. Ze stemt pas in met de adoptie als ze zeker weet dat alle lokale opties zijn geprobeerd. En dat de beste familie is gevonden. We hoeven ons volgens haar geen zorgen te maken voor wat betreft de procedures van de kinderen die naar Nederland komen. Wel is er verbetering nodig met betrekking tot de voorbereiding van de kinderen op hun adoptie.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015



# verslag

Gesprek met ANIDO

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

## Contactpersoon

10.2.e  
Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

## Notulist

10.2.e

Omschrijving  
Vergaderdatum en -tijd  
Vergaderplaats

Gesprek met Ca Bulgarije  
3 december 2015, 10.00 uur  
Adviseur Centrale autoriteit Internationale  
Kinderaangelegenheden

Aanwezig

- Tom van Oorschot, *ambassadeur*
- Hans Leenders, *directeur CBJ*
- 10.2.e *adviseur Centrale autoriteit*
- Virginia Micheva-Ruseva, *Deputy Minister van Justitie*
- 10.2.e *directrice Department of  
International Legal Child Support and Intercountry  
Adoptions*
- 10.2.e *, afdelingshoofd Social affairs*
- Tolk

## Reportage

Mevrouw 10.2.e heeft de reportage niet gezien, maar weet er van. Mevrouw 10.2.e is geïnterviewd en te zien in de reportage. Ze kunnen zich absoluut niet vinden in de inhoud van de reportage. Daarom hebben ze ook de brief aan ons gestuurd. Ze verbazen zich er ook over omdat zij nooit eerder negatieve geluiden over de Bulgaarse adoptieprocedure hebben gehoord. Nu werd voor de eerst de vraag gesteld: waarom gaat het zo snel. Normaal krijgen zij juist altijd de vraag: waarom duurt het zo lang?

Mevrouw 10.2.e geeft aan dat maar een klein deel van het gehele interview in de reportage is verwerkt. Het is een heel gekleurd verhaal. Er werden ook geen specifieke casussen benoemd gedurende het interview en in de reportage.

## Adoptieprocedure

Mevrouw 10.2.e licht de adoptieprocedure toe. Interlandelijke adoptie is een heel lang proces. Het is een kinderschermingsmaatregel en de laatste oplossing. De lokale kantoren van de sociale dienst en regionale bureaus zijn verantwoordelijk voor lokale adoptie. Er vinden drie bijeenkomsten plaats om een kind bij een lokaal gezin te plaatsen, dit is een lang proces. Doordat de kinderen ouder worden, wordt het allen maar moeilijker om de kinderen nog te plaatsen.

Indien een kind zich in een risicovolle situatie bevindt, komt allereerst de sociale dienst in beeld. De sociale dienst zet vervolgens een maatregel in. Dit wordt gecommuniceerd aan de ouders. De papieren worden fysiek overhandigd en deze worden ondertekend door de ouders. Indien ouders analfabeet zijn, wordt het door de maatschappelijk werkers uitgelegd. Ouders kunnen tegen de beslissing in bezwaar. Binnen een maand moet de regionale rechtbank zijn ingelicht door de sociale dienst. Er moet aan een uithuisplaatsing dus altijd een gerechtelijke beslissing ten grondslag liggen. Ouders worden altijd verzocht om in de rechtbank te verschijnen. Indien ouders verklaren dat ze zelf voor het kind willen zorgen, stopt de rechtbank de procedure en krijgen de ouders een kans om de risico's in hun gezinssituatie weg te nemen. Mevrouw 10.2.e vindt dan ook niet dat de rechtbank altijd aan de kant staat van de sociale dienst, zoals in de reportage wordt gesuggereerd. Kinderen worden niet slechts uit huis geplaatst vanwege armoede, maar alleen als de ouders zo arm zijn dat ze de gezondheid van het kind in gevaar brengen.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

In de family code staat niet beschreven dat ouders moeten worden geïnformeerd over de zes maanden en de plaatsing in het adoptieregister. Maar de sociale dienst doet dit wel altijd, middels een brief. Het doel is altijd om het kind te re-integreren in het gezin of, als dit niet kan, het kind bij een adoptiegezin te plaatsen. Elk kind dat uit huis wordt geplaatst krijgt een persoonlijk plan dat altijd wordt besproken met de ouders. Ze snappen dat ook niet dat in de reportage wordt gesteld dat kinderen worden weggehaald en "verborgen" worden gehouden voor ouders. De maatschappelijk werkers zijn verplicht om elke drie maanden het opgestelde plan opnieuw te beoordelen. Bij elke beoordeling worden alle opties opnieuw doorlopen, inclusief re-integratie. Hiertoe is de sociaal dienst verplicht.

Indien ouders hun best doen voor re-integratie, kunnen de kinderen terug worden geplaatst, ook wanneer de kinderen al in het adoptieregister staan. Op dat moment worden alle procedures voor adoptie stil gelegd. Wanneer de interlandelijke procedure al loopt, verlang het ministerie van de sociale dienst een up-to-date visie over wat het beste is voor het kind. Het is zo dat totdat de rechtbank een definitieve adoptie-uitspraak heeft gedaan, de procedure nog kan worden teruggedraaid. De rechtbank wil alle sociale rapportages in zijn bezit hebben om tot een uitspraak te komen. Hier moet de hele geschiedenis van het kind in staan en heel helder worden dat er geen andere opties zijn dan interlandelijke adoptie.

We hebben verzocht of, aangezien er zoveel informatie over het kind bekend is, in de artikel 16 van het ministerie meer informatie over de geschiedenis van het kind kan worden opgenomen. Het ministerie heeft aangegeven dit zeker te willen overwegen.

Mevrouw 10.2.e geeft aan dat er helaas Bulgaarse families zijn die veel verwachtingen hebben van de overheid. Zij denken dat de overheid zorgt voor hun rechten. Terwijl de ouders hier zelf voor verantwoordelijk zijn. Omdat er zoveel kinderen in tehuizen zaten in Bulgarije, is die periode van zes maanden opgenomen in family code. Ouders hadden namelijk het idee dat wanneer hun kind in een tehuis zat, zij hun verantwoordelijkheden aan de staat hadden overgedragen en niet meer naar hun kind hoefde om te kijken. Daardoor zaten kinderen tot aan hun volwassenheid in een tehuis. Vandaar dat de zes maanden regel is ingesteld, maar het is geen automatische regel en in de praktijk is het vaak langer dan zes maanden. Dit komt ook doordat wanneer ouders een verzoek

tot re-integratie verzoeken, de sociale dienst 18 maanden de tijd heeft om dit te bewerkstelligen. Het probleem is echter dat na die 18 maanden is er geen resultaat is, waarna er wederom een verzoek tot re-integratie kan worden ingediend en het zo voortgaat zonder vooruitgang. Dit is niet in het belang van het kind.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

### **Intercountry adoption council**

De intercountry adoption council is onderdeel van het ministerie en verantwoordelijk voor de matching. Elke zaak wordt door de council individueel bekeken en ze willen zeker weten dat het kind niet kan opgroeien bij het gezin of niet lokaal geplaatst kan worden. Het komt vaak voor dat de council om meer informatie vraagt, bijvoorbeeld of er echt geen lokale gezin beschikbaar is.

### **Casus**

Mevrouw **10.2.e** licht een casus toe van twee Bulgaarse jongens die onlangs zijn gematcht aan Nederlandse adoptiefouders. Mevrouw vertelt dat eerst de oudste jongen bij moeder is weggenomen, omdat zij bedelde op de straat. Er was sprake van verschrikkelijke leefomstandigheden, moeder en kinderen woonden in een hut van plastic. In 2011 is de oudste jongen in een tehuis geplaatst, moeder is hiermee akkoord gegaan. Het ging helaas niet beter met moeder. In januari 2013 is ook het jongste kind uit huis geplaatst in zelfde tehuis. Het ziekenhuis had een signaal over de gezondheid van het kind afgegeven, de jongen had o.a. veel geïnfecteerde wonden. Dit eerste signaal kwam in november 2012, toen de jongen pas een paar maanden oud was. De sociale dienst heeft moeder toen gewaarschuwd dat zij maatregelen zullen nemen wanneer er niks aan de situatie verandert: het op straat leven, het bedelen, de gezondheid van het kind. Moeder heeft de kinderen nooit bezocht in het tehuis. In 2014 is de sociale dienst naar de rechtbank gegaan om moeder te ontheffen uit haar gezag en dit heeft de rechtbank ook zo uitgesproken. De kinderen zijn vervolgens in een pleeggezin geplaatst. Moeder is in de rechtbank aanwezig geweest en stemde in met de plaatsing bij het pleeggezin. Omdat zij reeds uit het gezag was ontheven, was haar toestemming voor de adoptie niet meer noodzakelijk. Toch is ze geïnformeerd dat haar kinderen op de adoptielijst staan. Moeder heeft niet haar best gedaan om in contact te komen met kinderen en heeft ook geen verzoek ingediend voor re-integratie.

### **Samenwerking met NL**

Het ministerie is tevreden over de post placement rapportages die de Nederlandse adoptiefouders aanleveren. Dit zegt veel over de voorbereiding van de ouders, vindt het ministerie.

### **Vergunninghouders**

De adoptiebemiddelingsbureaus (vergunninghouders) krijgen van het ministerie een vergunning voor 5 jaar. Voor het beoordelen van een aanvraag moeten vele documenten worden ingediend en vinden er bezoeken en interviews plaats. Een vergunninghouder is verplicht om specialisten in dienst te hebben, zoals een jurist, psycholoog, kinderarts en vertalers. Ze moeten ook informatie over de landen waarmee ze werken aanleveren, alsmede een businessplan.

De intercountry adoption council legt een voorstel voor afgifte van een vergunning voor aan de minister en deze bepaalt of de vergunninghouder met alle landen of sommige landen mag werken. Binnen 5 jaar kunnen ze andere landen aandragen. Dan volgt opnieuw de procedure voor het verlenen van een vergunning (per

land). Deze verzoeken kunnen elk jaar in februari worden ingediend. Het ministerie moet vervolgens binnen 4 maanden beslissen.

Afgelopen jaar zijn er nieuwe regels opgesteld voor accreditatie, nu is voortdurend toezicht verplicht. Dit betekent dat binnen de vijf jaar dat de vergunning geldig is, minstens één check door het ministerie dient plaats te vinden. Het ministerie kan aanwijzingen opleggen aan de vergunninghouders. Belangrijk document dat ze verlangen is de overeenkomst die ze aangaan met adoptiefouders. In de overeenkomst moet in ieder geval iets staan over de te verlenen diensten en de kosten, inclusief een maximum van de kosten. Er mogen meerdere vergunninghouders per land werken.

Dit jaar heeft het ministerie de eerste checks gedaan bij vergunninghouders. Ze hebben ook reguliere afspraken. Ze willen een intensievere samenwerking met hen en gaan werken met best practices.

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
8 december 2015

10.2.e

**Van:** 10.2.e - BD/CBJ/JIZ  
**Verzonden:** woensdag 9 december 2015 16:14  
**Aan:** 10.2.e@justice.government.bg'; 10.2.e@justice.government.bg'  
**Onderwerp:** Thank you!

Dear Ms 10.2.e and Ms 10.2.e

I would like to take this opportunity to thank you very much for the constructive meeting we had at your ministry last Thursday.

It was a pleasure meeting you and it was very useful for us to hear about the adoption procedure in Bulgaria, especially the important roll your ministry has in this procedure.

Our visit to Sofia and the meetings we had with the several organizations, has shown us that the adoption procedure in Bulgaria is based on a well-considered system and that the involved parties are taking the procedure rather seriously.

We look forward to work with you in the future and we will be happy to welcome you in the Netherlands anytime.

With kind regards,

10.2.e

Advisor Dutch Central Authority International Children's Issues

.....  
**Ministry of Security and Justice**  
**Directorate-General for Sanctions and Protection**  
**Control, Operational Management and Legal Affairs Department**  
**Central Authority International Children's Issues**  
Turfmarkt 147 | 2511 DP | The Hague | The Netherlands  
P.O. Box 20301 | 2500 EH | The Hague | The Netherlands  
.....

10.2.e

10.2.e@minvenj.nl  
[www.government.nl/venj](http://www.government.nl/venj)  
.....



de Minister van Veiligheid en Justitie

## nota

Terugkoppeling werkbezoek Bulgarije ihkv interlandelijke adoptie

Conciplënt

10.2.e

Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

Turfmarkt 147  
2511 DP Den Haag  
Postbus 20301  
2500 EH Den Haag  
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

Datum

9 december 2015

Ons kenmerk

713731

Dossiernummer

696331

Bijlage

- Nota adopties Bulgarije  
22-10-2015

### Doel van deze nota:

U te informeren over de uitkomsten van het werkbezoek dat van 2 t/m 4 december jl. heeft plaatsgevonden aan Bulgarije.

### Aanleiding

Eind oktober 2015 bent u per nota (met kenmerk 649589) geïnformeerd over het aanstaande werkbezoek van de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden aan Bulgarije in het kader van de interlandelijke adoptieprocedures. Aanleiding voor dit werkbezoek was de uitzending van Brandpunt Reporter van 18 oktober jl. waarin vermeende misstanden in de adoptieprocedures vanuit Bulgarije aan het licht werden gebracht.

### Werkbezoek

Van 2 t/m 4 december jl. heeft een delegatie bestaande uit de Directeur Control, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken en een adviseur van de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden een bezoek gebracht aan Bulgarije. Tijdens dit bezoek is met vier partijen gesproken, te weten het Ministerie van Justitie (tevens de Centrale autoriteit), de sociale dienst, de kinderbescherming en een adoptiebemiddelingsbureau. Het bezoek werd begeleid door de Nederlandse ambassadeur in Sofia.

### Bevindingen

Tijdens de gesprekken heeft de delegatie zich een goed beeld kunnen vormen van hoe het adoptiestelsel in Bulgarije in elkaar zit. Er is sprake van een gedegen systeem, waarbij de rol van elke partij binnen de procedure helder is. Op verschillende momenten in de procedure zijn waarborgen ingebouwd om de procedure te controleren. Hierin spelen zowel het ministerie als de rechtbank een belangrijke rol. Het ministerie geeft slechts toestemming voor een interlandelijke adoptie indien zeker is dat er werkelijk geen andere mogelijkheden zijn voor het kind. De rechtbank spreekt een adoptie pas uit nadat een volledig beeld van de

geschiedenis van het kind is gevormd en interlandelijke adoptie daadwerkelijk in het hoogste belang van het kind wordt geacht.

De vermeende misstanden die in de reportage van Brandpunt aan bod zijn gekomen worden door de delegatie voor zover vast te stellen niet herkend. Zo worden biologische ouders altijd op de hoogte gesteld van het feit dat hun kind in het adoptieregister wordt geplaatst en onderneemt de sociale dienst pogingen om het kind te kunnen laten re-integreren in het gezin. Wanneer re-integratie in het gezin niet mogelijk is, wordt geprobeerd om de kinderen bij nationale adoptiegezinnen te plaatsen. In ongeveer een kwart van de gevallen betreft het echter kinderen die ouder zijn, een special need hebben of onderdeel zijn van een minderheid. Deze kinderen zijn in Bulgarije zeer moeilijk plaatsbaar, waardoor zij uiteindelijk voor interlandelijke adoptie in aanmerking komen. Dit beeld wordt herkend voor wat betreft de Nederlandse procedures. Kinderen die vanuit Bulgarije naar Nederland worden geadopteerd zijn vaker ouder, hebben een special need en/of zijn van Roma afkomst.

Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

Datum  
9 december 2015

Ons kenmerk  
713731

11.1

#### Adoptieprocedures

Nu het werkbezoek bevestigt dat er geen reden is de adoptieprocedures vanuit Bulgarije naar Nederland op te schorten, worden de procedures voortgezet zoals gebruikelijk. Waarbij de dossiers met de gebruikelijke zorgvuldigheid door de Centrale autoriteit worden beoordeeld.

Overigens heeft de delegatie van de gelegenheid gebruik gemaakt om het Ministerie van Justitie in Bulgarije te verzoeken in het door hen opgestelde document over de achtergrond van het te adopteren kind meer informatie op te nemen over de geschiedenis van het kind, met name met betrekking tot de uithuisplaatsing, de pogingen tot re-integratie in het biologische gezin en de mogelijkheden voor binnenlandse adoptie. Door deze informatie kan de Nederlandse Centrale autoriteit een nog completer beeld vormen van de situatie van het kind, wat van belang is bij de beoordeling die wordt gemaakt voor de afgifte van een zogenaamde Statement of Approval.

#### Tot slot

U heeft op de vorige nota aangegeven dat de Nederlandse vergunninghouder die verantwoordelijk is voor adopties uit Bulgarije, Stichting Kind en Toekomst, formeel dient te worden aangeschreven om de zorgen van de Kamer te delen. Een dergelijke brief is aan de stichting verzonden.

U heeft voorts op de vorige nota opdracht gegeven de leden van de vaste Kamercommissie uit te nodigen bij de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden. Deze uitnodigingsbrief is inmiddels ter tekening aan u voorgelegd. Aan de Kamerleden zal tijdens de bijeenkomst ook worden teruggekoppeld over het werkbezoek en de resultaten.



> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Stichting Kind en Toekomst  
t.a.v. mw. B. Treur  
Varsseveldseweg 2A  
7025 GB Halle

Datum 16 december 2015  
Onderwerp Adopties uit Bulgarije

Geachte mevrouw Treur,

Graag wil ik u met deze brief een terugkoppeling geven van het werkbezoek van een delegatie van mijn Ministerie aan Bulgarije en u tevens verzoeken zorgvuldig aandacht te blijven besteden aan de adoptieprocedures uit Bulgarije.

#### Aanleiding

Zoals bij u bekend heeft Brandpunt op 18 oktober jl. een uitzending gewijd aan adopties uit Bulgarije. In de reportage kaart Brandpunt vermeende misstanden aan in de adoptieprocedure, gebaseerd op gesprekken die met verschillende betrokken partijen zijn gevoerd.

De reportage van Brandpunt heeft er toe geleid dat vier politieke partijen hebben aangegeven dat de adopties uit Bulgarije per direct dienen te worden opgeschort, in ieder geval totdat nader onderzoek is verricht. Daarnaast hebben drie Kamerleden Kamervragen gesteld over de procedures, welke inmiddels zijn beantwoord. De vragen van de Kamerleden zagen onder andere op of Bulgarije het Haags adoptieverdrag voldoende naleeft, of Bulgarije voldoende handelt in het belang van het kind en of de biologische ouders worden geïnformeerd over de mogelijke (interlandelijke) adoptie van hun kind.

#### Werkbezoek

De reportage en de Kamervragen hebben mij aanleiding gegeven een delegatie van mijn Ministerie een werkbezoek te laten verrichten aan Bulgarije. Dit werkbezoek heeft begin december jl. plaatsgevonden.

Gedurende het werkbezoek heeft de delegatie zich een goed beeld kunnen vormen van de wijze waarop het adoptiestelsel in Bulgarije is geregeld. Geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een gedegen systeem, waarbij de rol van elke partij binnen de procedure helder is. Op verschillende momenten in de procedure zijn waarborgen ingebouwd om de procedure te controleren. Daarnaast is tijdens het werkbezoek het beeld bevestigd dat alleen de kinderen die niet in Bulgarije zelf kunnen worden geplaatst voor interlandelijke adoptie in aanmerking komen naar onder andere Nederland. Dit betreffen oudere kinderen, kinderen afkomstig van een minderheidsgroep en/of kinderen met een special need.

Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

Turfmarkt 147  
2511 DP Den Haag  
Postbus 20301  
2500 EH Den Haag  
[www.rijksoverheid.nl/venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

#### Contactpersoon

10.2.e  
Adviseur Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

Ons kenmerk  
716075

*Bij beantwoording de datum  
en ons kenmerk vermelden.  
Wilt u slechts één zaak in uw  
brief behandelen.*

Overigens heeft de delegatie van de gelegenheid gebruik gemaakt om het Ministerie van Justitie in Bulgarije te verzoeken in het door hen opgestelde document over de achtergrond van het te adopteren kind meer informatie op te nemen over de geschiedenis van het kind, met name met betrekking tot de uithuisplaatsing, de pogingen tot re-integratie in het biologische gezin en de mogelijkheden voor binnenlandse adoptie. Door deze informatie kan de Nederlandse Centrale autoriteit een nog completer beeld vormen van de situatie van het kind, wat van belang is bij de beoordeling die wordt gemaakt voor de afgifte van een zogenaamde Statement of Approval.

#### **Verzoek**

Alhoewel ik heb geconcludeerd dat de adoptieprocedure in Bulgarije gedegen in elkaar zit, blijft de onrust die de reportage zowel bij de politiek als bij de (wachtende) adoptiefouders heeft veroorzaakt een aandachtspunt. Ik wil u daarom verzoeken de controle op de Bulgaarse procedures extra scherp te houden en uw contact met het Bulgaarse adoptiebemiddelingsbureau ANIDO er toe in te zetten om bij elk dossier een zo goed mogelijk beeld te kunnen vormen van de achtergrond van het kind.

Ik wil u tevens dringend verzoeken mij terstond te informeren wanneer u vermoedens heeft dat er zaken in de adoptieprocedure in Bulgarije niet op de juiste wijze verlopen.

Ik vertrouw erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,  
De Minister van Veiligheid en Justitie,  
namens deze.

10.2.e

*Portefeuillehouder Juridische en Internationale Zaken*

**Directoraat-Generaal  
Straffen en Beschermen**  
Directie Control,  
Bedrijfsvoering en Juridische  
Zaken  
Centrale autoriteit  
Internationale  
Kinderaangelegenheden

**Datum**  
16 december 2015

**Ons kenmerk**  
716075